Birlik

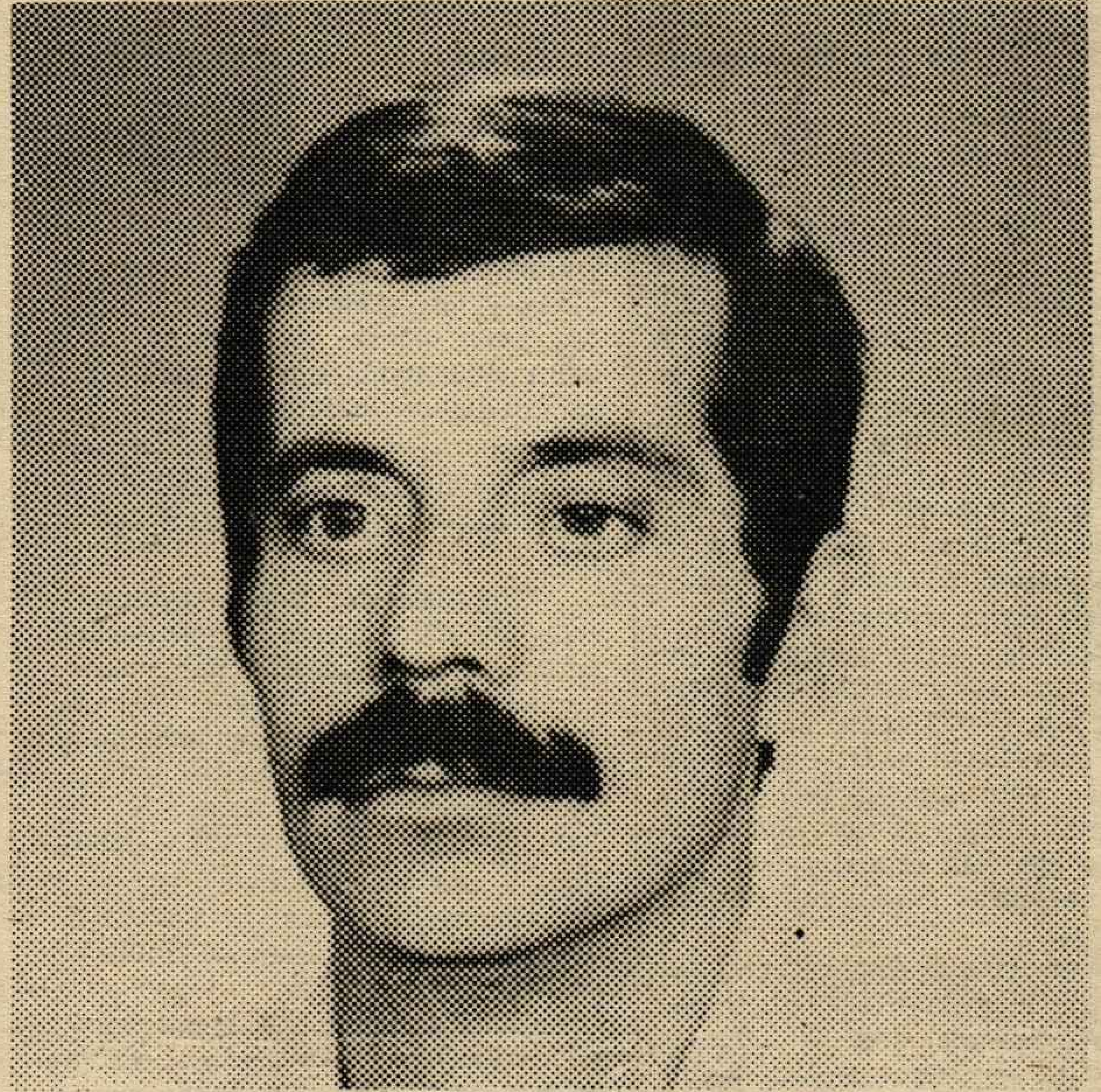
SAYI:7
2 NİSAN 1979
FİYATI: 10 TL.

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ BİRLEŞİN!

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Merkez Organı

TSİP Genel Merkezini Basmak İsteyen Caniler Aydoğan Gezer'i Yaralayıp Kaçtılar

FAŞİST SALDIRGANLIĞIN ASIL HEDEFİ SOSYALİST VE TÜM DEMOKRATİK GÜÇLERDİR

TSİP'in düzenlediği "demokratik hak ve özgürlükler" toplantıları devam ediyor

ESKİŞEHİR

TSIP tarafından, anti - demokratik yasa ve baskılara karşı yurt düzeyinde başlatılan «DEMOKRATİK HAK VE ÖZGÜRLÜKLER TOPLANTISI» Eskişehir'de de 24 Mart günü görkemli biçimde yapıldı.

Toplantı öncesinde afişleme ve bildiri dağıtma çalışmalarını kanunsuz olarak engellemek isteyen polis baskıları, faşistlerin bu çalışmalara katılan partililere yaptığı saldırılar, ayrıca Halkın Kurtuluşu adlı maocu grubun «salonda bomba patlayacak» yaygaraları toplantıya kalabalık bir emekçi topluluğun katılmasını engelleyemedi.

Aksine, çevre ilçe ve köylerden de gelenlerin katılımıyla oturacak yer bulunamadığı gibi, salona giremeyenler bile oldu.

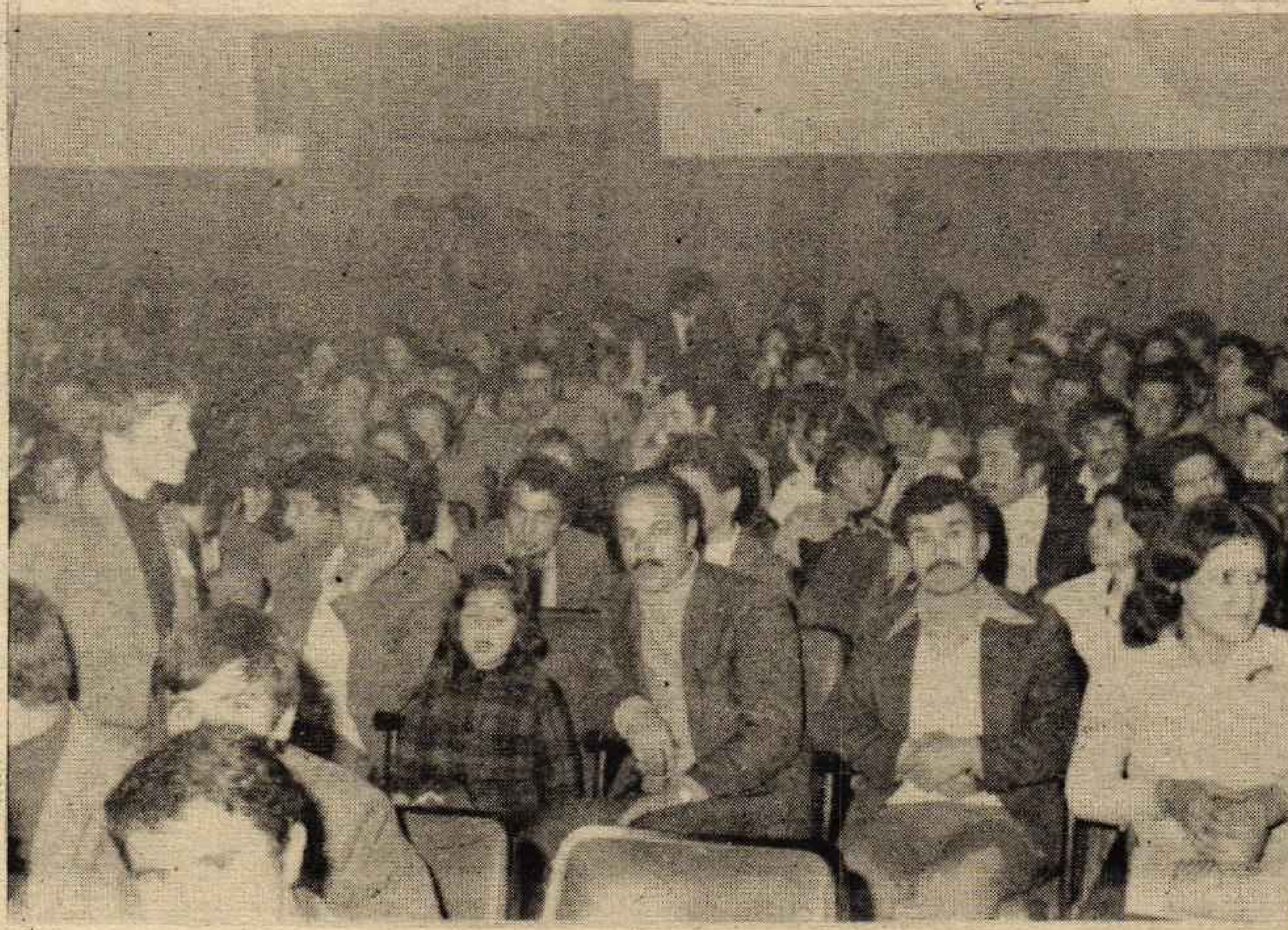
Parti Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz alkışlar arasında ve «Yaşasın Sosyalizm», «Yaşasın Türkiye Sosyalist İşçi Partisi» sloganları altında girdi salona.

Açılış konuşmasını yapan İl Başkanı Etem Kiper, hükümetin yeni tedbirler paketinin emekçilerin kemerlerini iyice sıkacağını, halbuku emekçilerin artık kemerleri değil yumrukları sıkması gerektiğini söyledi. İşsizliğe, pahalılığa, faşist tırmanışa karşı demokrasi güçlerinin güç ve eylem birliği yapmalarının zorunlu olduğunu söyleyen İl Başkanı, daha sonra sosyalist hareketin birliği üzerinde durdu.

İl başkanından sonra kürsüye gelen Genel Başkan Ahmet Kaçmaz iki saat süren konuşmasında «Ekonomik Önlemler Paketi»nden emekçi halkın kısmetine sadece zamların çıktığını, döviz açığını kapamayı öngören diğer tedbirlerin gerçekleşmesi imkansız fantaziler olduğunu, paketin asıl emekçilere kemer sıktırmayı amaçladığını söyledi ve «Ama işçilerin ve emekçilerin kemerlerinde sıkılacak delik artık kalmamıştır,» dedi. Genel Başkan özet olarak şunları söyledi:

«Ekonomik önlemler paketinden önce akıl almaz zamlar çıktı. Sonra da hiçbir derde deva olmayacağı kesin bazı temenniler! Böyle olacağı zaten belliydi. Çünkü sosyal demokrasinin ne tekelcilerin çıkarlarına hizmet temekten geri duracağı var, ne de ekonominin bugünkü durumuna gelmesinde baş rolü oynayan emperyalizme bağımlılık ilişkilerini gözden geçirmeye!

Aksine, emperyalistlere taviz üstüne taviz vermekte, tekellerle kapalı kapılar ardında alınacak tedbirler görüşülmektedir. Oysa onların önerileri baştan beri bellidir. Üretimin kısılarak ithalatın düşürülmesi ve bu yoldan ekonomiyi çöküntüye götüren döviz açığının kapatılması. Bir diğer deyişle, Türkiye ekonomisinin gelişme hızının yavaşlatılması, sıfıra düşürülmesi, yani geri ekonomik yapının korunması! Emperyalizm bunu istiyor. Çünkü biliyor ki, Türkiye ekonomik bakımdan ne kadar geri kalırsa o ölçüde kendine bağımlı ve muhtaç olur. İşbirlikçiler de emperyalizmin bu politikasını aynen benimsiyorlar. Çünkü tamamıyla kader birliği etmiş durumdalar. İkisinin de çıkarı emekçi halkın soyulmasında üst üste çakışıyor. İkisi de birbirine muhtaç. Böyle olunca da «paket»in içinden emekçi halkın kısmetine zam çıkıyor. Yabancı para ihtiyacını gidermek için getirilen diğer öneriler ise tamamıyla fantazi. Çünkü önlem adı verilen bu

önerilerin hepsi uygulansa dahi Türkiye'nin döviz gelirinde kayda değer bir artış olmayacaktır.

Kısacası çok sözü edilen «paket»le sosyal demokrasi İMF vb. kuruluşların öneregeldiği «kemer sıktırma» politikasında yeni bir adım daha atmıştır. Ama işçilerin, emekçilerin kemerlerinde sıkılacak delik artık kalmamıştır. Ve sosyal demokrasiye yolunun yalnış olduğunu, bir zamanlar onu umut olarak görüp oy verenler dahil milyonlarca işçi ve emekçi kısa zamanda gösterecektir.»

Genel Başkanın konuşmasından sonra partililerin hazırladığı bir senaryo oynanmış ve geniş ilgi görmüştür.

TSIP Eskişehir İl örgütünde düzenlenen «Demokratik hak ve özgürlükler» toplantısına TİP Eskişehir il başkanı Vedat Baranoğlu, TÜMÖD Sekreteri Doç. Zafer Üskül, TÖB-DER Bölge Temsilcisi Selahattin Yetkin, İşçi - Kültür, İGD, Genç - Öncü, İKD, TÜTED, TÜM - OR - DER, Bank - Sen temsilcileriyle Mihalıççık, Sivrihisar, Seyitgazi TÖB-DER Başkanları da konuk olarak katılmışlardır.

Parti korosunun okuduğu devrimci marşlardan başka koro, Nâzım Hikmet ve Bertholt Brecht'ten çeşitli şiirler okumuştur. Koro, dünya devrimci güçlerinin birliğini ve sosyalizmin kaçınılmazlığını vurgulayan bir senaryoyu sergilemiştir.

SAKARYA

Türkiye Sosyalist Işçi Partisinin düzenlediği Demokratik Hak ve Özgürlükler toplantısı 25 Mart'ta Sakarya'da çok sayıda partili ve konukların katılmasıyla yapıldı. Gecede bir açış konuşması yapan Sakarya M. İlçe Başkanı Lütfü ÖZGÜL, Bağımsızlık, Demokrasi ve Sosyalizm mücadelesinde hayatlarını yitiren tüm emekçilerin anısina salondakileri bir dakika saygı duruşuna dâvet etti.

Saygı duruşundan sonra Genel Başkan Ahmet KAÇMAZ bir konuşma yaptı. G. Başkan Ahmet Kaçmaz, konuşmasında özetle şunları söyledi :

«Gazetelerden öğrendiğimiz kadarıyla 142. maddenin Anayasa Mahkemesinde ele alınması biçim yönünden reddedilmiş. Ancak bu red gerekçesi, bizce biçimden çok öze değgin. Bu nedenle bu red demokratik kamuoyunda büyük tepki uyandırdı. Kimse böylesine demokrasi anlayışıyla bağdaşmayan bir yorum beklemiyordu.

Bu karar —resmen açıklanmamakla beraber— basına aksettiği gerekçe ile alındıysa, sanırız üzerinde çok konuşulacaktır. Çünkü eleştirilecek pek çok noktası vardır. Ben başlıca bir kaç önemli noktaya parmak basacağım.

Anayasa Mahkemesi 142. maddeden yargılanan olayları sıkıyönetimin ilân gerekçesi olarak değerlendiriyor. Sıkıyönetim ise «şiddet olayları» gerekçe gösterilerek ilân edildi. Oysa 142'nin «şiddet olayları» ile ilgisi olmadığı son derece açık. Hele hele 142'den açılan dâvaların şiddet olayları ile uzak yakın bağıntısı olmadığı biliniyor. Böyleyken Anayasa Mahkemesi'nin biçim yönünden başvuruyu reddetmesi, 142'yi sanki tedhişi önleyiciymiş gibi değerlendirmesi, yani öze değgin olumsuz yorum getirmesi sonucunu vermiştir.

Dahası, İstanbul'da benzer gerekçelerle sıkıyönetim mahkemelerine gönderilen dosyalar, gerekçenin yerinde olmadığı görüşü ile iade edilmektedir. Ve doğru olan da budur. Şimdi Anayasa Mahkemesi 142'den acılan dâvaların sıkıyönetim mahkemelerinde görülmesi gerektiği şeklinde yol göstererek sıkıyönetim mahkemelerinin görev alınını genişletmektedir. Bunun demokrasi ile bağdaştırılması çok zordur. Üstelik Türkiye'de sıkıyönetim ilân edilmeyen iller mevcuttur. Buralardaki mahkemelerden birisi konuyu Anayasa Mahkemesi'ne götürse ne olacaktır?

Kısacası, Anayasa Mahkemesi, bu kararı ile konuyu çözüme götüreceğine, olumsuzlaştırmıştır. Biz demokratik kamuoyunun bu olumsuzluğu giderici yönde tavır alacağına inanıyor ve Anayasa Mahkemesi'nin konuyu daha özenle ele alacağını umuyoruz.»

Genel Başkan Ahmet KACMAZ'dan sonra konuşan Sakarya İl Başkanı Mustafa ÇOLAK da şunları söyledi :

«Ülkemiz derin bunalımlar geçiriyor. Ekonomik ve siyasi istikrarı bir türlü sağlayamayan burjuva iktidarları çareyi yine sıkıyönetim ilân etmekte buldular. Böylece onlar sadece halkımızın cebine el atmakla kalmayacaklar, aynı zamanda emekçi halkımızın yıllarca mücadele ederek kazandığı demokratik haklarına da el atacaklardır.»

Türkiye'de tırmanan fasist hareketin bütün saldırganlığıyla Sakarya'da kendisini gösterdiğini söyleyen Mustafa Colak, «Bu saldırılara karsı Sakarya'daki tüm demokrasi güclerinin ortak calısma yapması gerekmektedir.» demiştir.

Gecede TÖB-DER Genel Başkan Gültekin GAZİOĞLU'nun başarı dileklerini belirten mesajı ayakta alkışlanmıştır.

Daha sonra Partili ozanlar ve Sadık Gürbüz türküler okumuşlardır.

Genel Yönetim Kurulu Toplantısı Ertelendi

TSİP Merkez yöneticilerinin ve bölge sekreterlerinin «Demokratik Hak ve Özgürlükler» kampanyası dolayısıyla yurt sathına dağılmış olmaları ve toplantıların gerektirdiği yoğun çalışmaları da gözönüne alan Merkez Yürütme Kurulu. 31 Mart - 1 Nisan tarihlerinde yapılacağı bildirilen Genel Yönetim Kurulu toplantısını erteleme kararı almıştır. Merkez Yürütme Kurulu bu kararı alırken, aynı zamanda, kampanyanın bitiminde topluca bir değerlendirme yapılması ve 1 Mayıs sonrası dönemi Parti çalışmalarının programlanması noktalarını da gözönünde tutmuştur. Ertelenen toplantının 29-30 Nisan tarihinde İstanbul'da yapılacağı bildirilmiştir.

Sosyal Demokrasinin Çıkmazı ya da Sınıflararası İşbirliği Düşlerinin İflası

Yalçın Yusufoğlu

Bugün Türkiye'de herkes bunalımdan sözediyor. Gerçekten de gerek ekonomik, gerekse toplumsal ve siyasal bakımdan ülkenin ciddi bir bunalım içinde olduğu açık. Ama, toplumdaki değişik kesimlerin bunalım tesbitinde hemfikir olmaları, tek başına ele alındığında herhangibir anlam ifade etmeyen bir soyutlamadan öteye gidemez. Başka bir deyişle, hem egemen sınıfların, hem de emekçi sınıfların Türkiye'deki bunalımı dile getirmeleri, bu zıt güçler arasında herhangibir görüş birliğini ifade etmemektedir. Tam tersine, bunalımın bu denli derin olması, sömürücü ve emekçi sınıf çıkarları arasındaki çelişkinin keskinliğinin ifadesidir.

Sosyal demokrasinin çıkmazının böylesine büyük olması da zaten, onun, çatışan sınıfsal çıkarlar arasında bir uzlaşma sağlama çabalarından ileri gelmektedir. Ve bunalımın sosyal demokrat iktidar döneminde daha da şiddetlenmesi bundandır.

CHP iktidara gelmeden önce bunalıma çözüm bulma düşlerini sınıflararası işbirliğine dayamıştır. Oysa ezen ve ezilen sınıflar arasındaki çelişki ve çatışkı o denli keskindir ki, CHP kendi reformcu anlayışını, hattâ burjuva demokrat politikasını bile uygulamaktan aciz kalmış ve giderek tekelci sermayeye daha fazla teslim olmuştur. Karşıt sınıfsal çıkarları kendi iktidarı altında bağdaştırmak hayalleriyle ve vaadleriyle iktidara gelen sosyal demokrasi, bu politikasıyla bunalımı derinleştirmekten ve emekçi halk hareketinin önüne yeni engeller çıkarmaktan başka birşey yapmamıştır.

Oysa yaşanılan gerçeklik açıktır. Bir yanda emperyalizmin ve yerli ortaklarının sömürüsü ve tahakkümü vardır. Öte yanda, çıkarları sömürüye ve baskıya karşı mücadele etmekten geçen geniş emekçi yığınlar bulunmaktadır. Bu çatışkının düğüm noktası ise işçi sınıfı ile egemen tekelci burjuvazi arasındaki mücadeledir. CHP ise hükümet oluncaya dek, hem emekçilerin birtakım acil ekonomik - demokratik taleplerine karşı birtakım vaadleri dile getirmiştir, hem de tekelci sermayeye, sınıflararası barışı ve işbirliği sağlayacağını, yâni sınıf mücadelesini MC'den farklı yöntemlerle —barışçıl yollardan— gerileteceğini söylemiştir. Dediklerinin gerçekleşme olanağının bulunmadığını görünce de, tekelci sermaye adına sosyal demokrasi eliyle uygulanmak istenen baskı politikalarının aracı hâline gelmiştir.

CHP, önce, devletin ve toplumun demokratikleşmesi, siyasal demokrasinin gelişmesi yolunda yapması gereken ve kendi programında yeralan görevleri yok saymaya başlamış, 141 - 142'nin kaldırılmasından, diğer anti - demokratik yasaların ve yasa hükümlerinin ayıklanmasından vazgeçmiş, başlangıçtan itibaren faşizm ve gericilik karşısında ödün üstüne ödün vermiş, derken bunlar yetmeyince, yeni anti - demokratik yasa tasarılarını parlâmentoya sevketmiş, burada da kalmayarak sıkıyönetime başvurmuş ve böylece sürekli gerileyerek, sürekli sağa kayarak bugüne dek gelmiştir. CHP'nin vardığı nokta, kendisinin açmazının büsbütün derinleşmesidir. CHP seçmen yaşının 18'e indirilmesi, yurt dışındaki yurttaşlarımıza oy hakkı verilmesi gibi, kendisinin çıkarına olan ve ilkelerinde yeralan noktalarda bile ödün verecek kadar acizleşmiştir.

Sosyal demokrasinin politika alanındaki bu süreci, ekonomik alanda onun emperyalist finans kurumlarına ve yerli tekelci gruplara boyun eğen ekonomik hattıyla bir bütün teşkil etmiştir.

Bütün bu olgular, sosyal demokrasinin fiyaskosunu simgelemektedir. Bu iflâs gerçekte, reformculuğun ve sınıflararası işbirliği hayallerinin iflâsıdır. Döne döne vurgunlanması gereken asıl nokta budur.

Bunalımdan çıkış için sosyal demokrasinin seçtiği yol çıkmaz sokaktır. Derin çelişki ve karşıtlık içinde bulunan egemen sınıflarla emekçi sınıfları bağdaştırma politikası toplumu daha çok bunalıma sürüklemiştir. Bunalımın bedeli ise, tekelciler adına CHP aracılığıyla halka daha büyük külfetler yükleyerek emekçilere ödettirilmek istenmektedir. Başbakan bu yeni yükün adını «özveri» koymuştur.

Demek ki, CHP, sadece vaadlerine ve halka sırt çevirmekle kalmamış, aynı zamanda halkı karşısına da almıştır. Bunalımdan çıkmak için sosyal demokrasinin başvurduğu yol halkın çektiği eziyetin arttırılmasıdır.

Bugün sürüp giden bunalım edebiyatı değişik burjuva partileri —egemen sınıfların şu ya da bu siyasetlerinin— lâf yarışı ve politika cambazlığıdır. «Türkiye tarihinin en derin bunalımı» gerçekte, kapitalizmin ve tekelci sermaye egemenliğinin ülkemizi getirdiği noktanın ifadesidir. Burjuva politika pazarındaki sis perdesi, bu olgunun gözlerden gizlenmesini amaçlamaktadır.

İşçi sınıfımızın ve müttefiklerinin, bunalımdan çıkış için önerdiği yol ise açıktır. Bunalımı aşmanın yolu, ancak ve ancak tekellerin ekonomik ve politik egemenliğine karşı mücadeleden geçer.

Bugün güncel plânda alınması gereken asıl «önlemler», tekellerin egemenliğine karşı çıkan, onları sınırlayan ve gerileten nitelikte olmalıdır. Toplum açısından asıl çözümlenmesi gereken sorunlar:

- Ekonomik plânda emekçilerin yaşama ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi;
- Emperyâlizmin ve yerli ortaklarının ekonomi üzerindeki sultasının kırılması;
- Siyasal demokrasinin geliştirilmesi, geniş emekçi halk yığınlarının faşizme, emperyalizme ve tekellerin egemenliğine karşı mücadeleye seferber edilmesi;
- Faşist terör ve komplo karşısında uzlaşmaz bir tavır takınılması;

şeklinde özetlenebilir.

Bu görevler ise, sosyal demokrasinin sınıflararası işbirliği politikasının dışında ve karşısındadır.

CHP'nin solundaki güçlerle CHP arasındaki ihtilâfın kilit noktası da burasıdır. İşçi sınıfı politik hareketi bu ihtilâfta sosyal demokrasiye hiçbir ödün vermeyecektir. Esasen CHP de bunu bildiği içindir ki, sosyalist mücadelenin ve genel devrimci - ilerici hareketin önüne yeni yeni engeller çıkarmakta, aynı zamanda sosyalist hareketin bölünmüşlüğünden ve solun dağınıklığından yararlanmak istemektedir.

İşçi sınıfımız başta olmak üzere emekçi halkın sınıf güçlerinin önünün açılması ise, sözkonusu bölünmüşlüğün ve dağınıklığın giderilmesi perspektifine bağlıdır. Yâni, yapılması gereken, sosyal demokrasiden misyon beklemek değil, tersine sosyal demokrasiden artık misyon beklemeyen geniş kitleleri sosyalist siyasal hareket önderliğinde siyasal mücadeleye kazanılmasıdır.

HÜKÜMETİN SORUMLULUĞU

Tektaş Ağaoğlu

Aydoğan Gezer şimdi karaciğerini delip geçen kurşunlarla yaralı halde hastanede yatıyor. Partiyi basmaya gelen saldırganlarla boğuşurken yaralandı. Ve saldırganlar, güpegündüz düzenledikleri baskından Aydoğan Gezer'i yaralayarak kaçtıktan sonra, şehrin göbeğinde yine izlerini kaybettirip sırra kadem bastılar.

Bu saldırı elbette ki ne Aydoğan Gezer'i ne de arkadaşlarını yollarından döndürecektir. Zaten saldırganların da bunu bilmemeleri imkânsızdır. Onlar başka hesabın içindeler. İstedikleri zaman, istedikleri yerde, herşeyi yapabileceklerini göstermek amacındalar. Özellikle sosyalistlere, ilericilere, yurtsever devrimci demokratlara pervasızca saldırabileceklerini göstermek amacındalar. Ve böylece, aynı zamanda, hükümetin «şiddet olaylarını önlemek için» aldığı «önlemler»in işe yaramazlığını, dolayısıyla hükümetin aczini ispatlamak amacındalar.

İşin asıl önemli yanı, sosyal-demokrat hükümetin buna çanak tutması. Bir yandan bu saldırıların ardındaki esas mihrakların kimler olduğunu isimlerini de vererek açık açık söyleyip, öbür yandan aynı mihrakları demokratik süreçte muhatap kabul etmenin ve tek tek aletlerle uğraşıp oyalanmanın başka bir anlamı olamaz.

Hükümet, güpegündüz Partiye saldırılmasını engellemekten âciz. Hükümet, Anayasanın teminatı altında olması gereken parti çalışmalarında yurtdaşların can güvenliğini sağlamaktan âciz. Dolayısıyla hükümet, ülkede düşünce ve siyaset yapma özgürlüğünü, boyutları adam öldürmeye kadar varan saldırılar karşısında korumaktan âciz!

Gerçeği yansıtan manzara bu. Peki bu aczin kaynağı nerede?

Doğrudan doğruya, hükümetin bu alanlarda üzerine düşen Anayasal görevi yerine getirmek için seçtiği yöntem ve anlayışta. Bu yöntem ve anlayışta ısrar etmesiyle, pervasızlığa durmadan prim vermesinde. Yani suçluların ardındaki esas azmettiricilerin üzerine yürüme, olayların esas nedeninin köküne inmekte kararsız ve isteksiz davranmasında.

Faşistler hükümetin bu aczini ortaya sermek ve bundan politik sonuçlar elde etmek için kasıtlı eylemler düzenliyorlar. Tüm gerici mihraklar, başta Adalet Partisi olmak üzere, bu eylemlere dolaylı dolaysız kanat geriyor. Hükümetse günü birlik zabıta tedbirleriyle durumu «idare» edip suçluların ve arkalarındaki mihrakların, kendiliklerinden, ıslahı nefs etmelerini bekliyor! Ama bu arada Anayasa'nın tüm yurtdaşlara tanıdığı hak ve özgürlüklere, can güvenliğine, düşünce özgürlüğüne, serbestçe siyaset yapma özgürlüğüne yönelen saldırıların kurbanları gittikçe artıyor. Hükümet bunları savuşturma ve sürekli tekrarını önleme görevini yerine getirmiyor. Böylece kendi aczini kendisi ortaya koyuyor.

Partiyi basıp Aydoğan Gezer'i yaralayanların saldırısı bunun en son somut örneği olmuştur. Bu bakımdan sorumluluğun büyüğü doğrudan doğruya hükümetin payına düşmektedir. Faşist mihraklar ve onların aletleri belli emeller doğrultusunda, belli bir plânı kasıtla uygulamaktadırlar. Bu plânı boşa çıkartmanın yegâne etkin yolunu tüm demokrasi güçleri yıllar ve aylardır durmadan göstermektedirler. Buna rağmen bugün bir yılı aşkın süredir iş başında bulunan sosyal-demokrat hükümet yine bildiğini okumaktadır. Alınan «önlemler»in olaylardaki «artış hızı»nı yüzde bilmem ne kadar azalttığını ilân edip bununla övünmektedir!

Bildiğini okuyan hükümetin bildiği bundan ibaret. Ama hükümetin «bildiği»nin bahası faşizmin doğrudan saldırı hedefi olan halkımıza daha uzun zaman ödettirilmeyecek. Bunun gerektirdiği, faşizme ve gericiliğe karşı birlik —sosyalistlerin, ilericilerin, demokrat yurtseverlerin, tüm halk güçlerinin birliği— mutlaka sağlanacak. Halkımız faşizmin tehdidinden, bugünkü sosyal-demokrat hükümetin bildiği değil, bilimin gösterdiği yoldan kurtulacak!

TSİP Merkez Yöneticilerine Silahlı Saldırı

Türkiye Sosyalist İşçi Partisinin bir kısım merkez bürolarının bulunduğu bina 27 Mart 1979 günü faşist bir grubun silâhlı saldırısına uğradı. Faşist saldırganlar, Merkez Yürütme Kurulu Üyesi Aydoğan Gezer'i ağır şekilde yaraladıktan sonra kaçtılar. Ameliyat edilen TSİP Teşkilâtlanma Sekreteri Aydoğan Gezer'in sağlık durumu iyiye gitmektedir.

Olay şöyle cereyan etti:

Sabah saat 10.30 sularında Parti'nin İstanbul Tepebaşı'ndaki binasına gelen saldırganlar kapının zilini çaldılar. Bu sırada, Parti Merkezine gelmekte olan Aydoğan Gezer arkadaşımızla kapıda karşılaşan saldırganlar silâhlarını çektiler. Faşist saldırganları etkisiz hale getirmek için üzerlerine atılan arkadaşımız bu arada karın boşluğuna isabet eden bir kurşunla ağır yaralandı.

Saldırganlar aynı anda açılan kapıdan girerek içerdeki parti yöneticisi arkadaşların üzerine saldırdılar. Parti yöneticileri ile aralarında geçen boğuşma sırasında saldırganlardan birinin elinde bulunan silâh parçalandı. Bunun üzerine saldırganlar açık olan kapıdan kaçmayı başardılar.

Caddeye çıkan saldırganlar, daha önceden bir arkadaşları tarafından durdurulup bekletilen bir taksiye binerek olay yerinden uzaklaştılar.

Partili arkadaşlar tarafından İlkyardım Hastahanesine kaldırılan Aydoğan Gezer hemen ameliyata alındı. Karın boşluğuna giren kurşunun karaciğerini delip geçtiğini belirten doktorlar ameliyatın başarılı olduğunu söylediler.

Aydoğan Gezer'in sağlık durumu iyiye gitmektedir.

Saldırının Parti Merkez yöneticilerine yönelik plânlı bir faşist hareket olduğu açıktır. Parti binasına gelen saldırganların amacı, içerde bulunan parti yöneticilerine topluca silâhlı saldırı düzenlemekti. Böylece faşist hareket, geniş boyutlu bir katliam daha düzenleme olanağını elde etmiş olacaktı. Merkez Yürütme Kurulu üyemiz Aydoğan Gezer'in zamanında müdahalesi, saldırganların bu plânlarını bozmuş, paniğe kapılıp kaçmalarını sağlayarak olayın büyutlarının genişlemesini önlemiştir.

Parti bürolarının Tepebaşı gibi İstanbul'un en merkezi ve trafiğinin yoğun olduğu, sıkıyönetim uygulaması açısından da «güvenliğin» en ileri düzeyde bulunması gerektiği bir yerde olması da hesaba katılınca, güpegündüz bir Partiye saldırıp yöneticilerini silâhla taramaya kalkan faşistlerin bu cüreti nereden aldıkları açıkça anlaşılabilir.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'ne yapılan silâhlı saldırı üzerine, Türkiye İşçi Partisi Başkanlık Kurulu üyelerinden Yavuz Ünal, Osman Sakalsız ve Gündüz Mutluay Parti Merkezine gelerek geçmiş olsun dileklerini ilettiler. TİP heyeti, «TSİP merkezinin silâhlı saldırganlarca basılıp MYK üyesi Aydoğan Gezer'in yaralanması olayının, zorbalığın ulaştığı boyutları bir kez daha ortaya koyduğunu, saldırıların ve terörün önlenmesi için çözümün demokratik hak ve özgürlüklerin kısıtlanması değil, kaynaklarına inilerek kurutulması olduğunu» belirttiler. Ayrıca TİP Genel Sekreteri Nihat Sargın ve TEP Genel Sekreteri Şaban Ormanlar telefonla geçmiş olsun dileklerini ilettiler. Bundan başka aralarında DİSK, TÖB-DER, Türk Tabibler Birliği, TMMOB, TÜM-DER, Keramik-İş, Hürcam-İş ve Yeni Haber-İş Sendikaları, İnşaat Mühendisleri Odası, DKB, SGB, Genç Öncü, Sosyal-İş İstanbul Şubesi, İstanbul Tabib Odası, VP, SDP'nin de bulunduğu çeşitli kuruluşlar, TSİP teşkilâtları, bir kısım TÖB-DER şubeleri, bazı ilerici kişiler sendika ve dernek şubeleri gönderdikleri geçmiş olsun mesajlarında olayı kınadılar.

GENEL BAŞKAN AHMET KAÇMAZ'IN SALDIRI ÜZERİNE DEMECİ:

«Bu Demokrasiyi Savunanlara Yöneltilmiş Bir Saldırıdır»

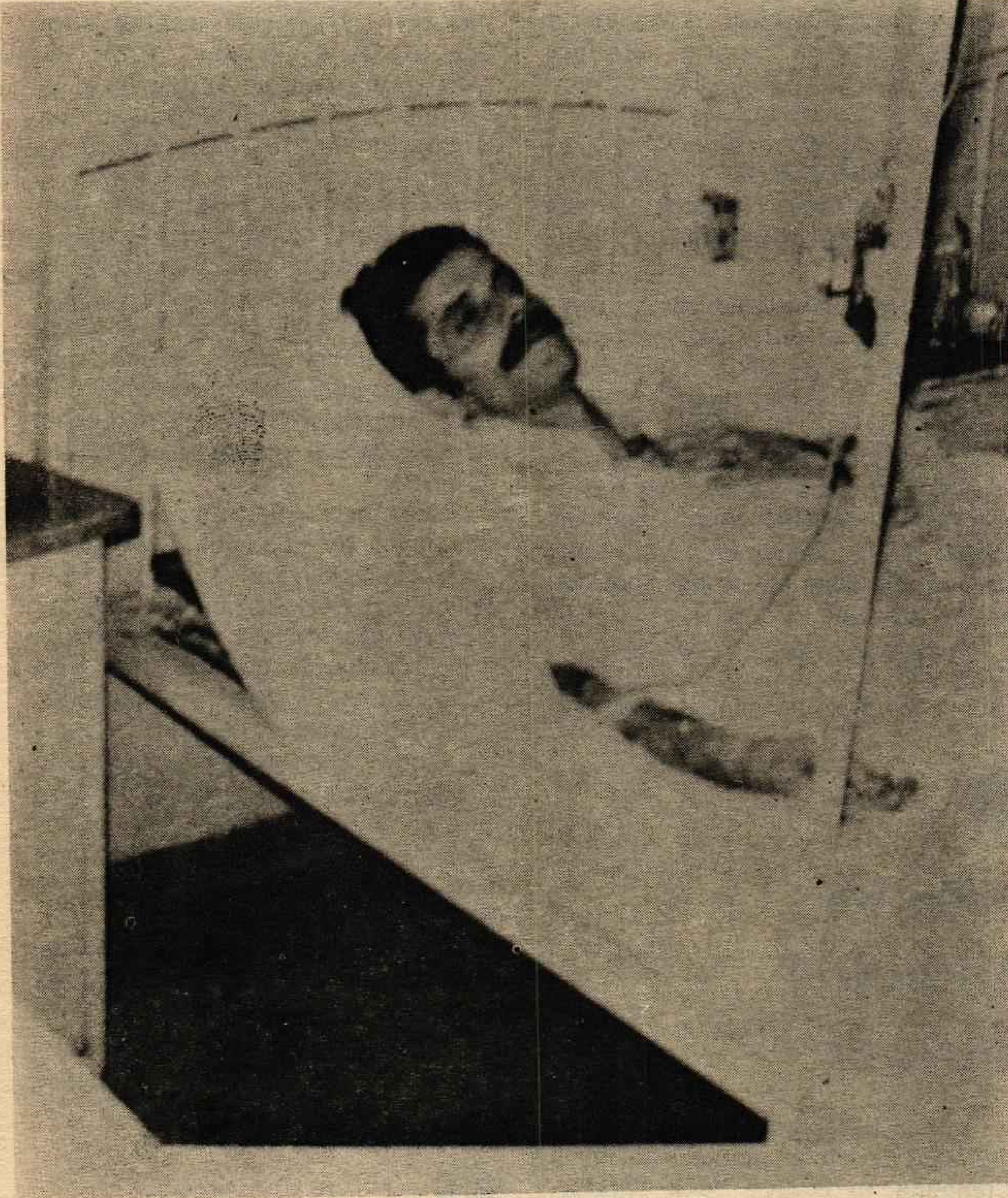
TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz, Merkez yöneticilerine yapılan silâhlı faşist saldırı ve Aydoğan Gezer'in yaralanmasıyla ilgili olarak şu demeci verdi:

Bu saldırı faşist cinayet çetelerinin Partimiz yöneticilerini katletmek amacıyla düzenledikleri kanlı bir baskındır. Basın, yayın, propaganda işlerimizin yürütüldüğü merkeze bir baskına kalkışan silâhlı zorbalar, Başkanlık Kurulu Üyemiz Aydoğan Gezer'i tabancayla ağır şekilde yaralamışlardır. Söz konusu saldırı, faşist cinayet şebekelerinin özellikle son bir yıl boyunca demokratik güçlere yoğunlaştırdıkları terörün bir parçasıdır.

Saldırganlar benzeri olaylarda olduğu gibi ele geçmemişlerdir. Ama sosyalist bir partiye ve yöneticilerine kimlerin saldıracağı bellidir. Şimdiye değin pek çok ilericiyi, devrimciyi, sosyalisti hedef alıp katleden faşistler, Partimiz teşkilâtlarına ve üyelerine sürdürdükleri saldırıları Genel Merkez yöneticileri seviyesine vardırmışlardır.

Biz, faşist saldırı mihrakları kurutulmadıkça demokrasiyi savunanlara yöneltilen saldırıların önlenemeyeceğini defalarca belirttik. Üst kademe yöneticilerimize yöneltilen bu kanlı saldırı, dediklerimizin doğruluğunu bir kez daha kanıtlamıştır. Üstelik Partimiz faşizme karşı kararlı mücadele yürüttüğü ve zorbalığın kaynaklarını devamlı açığa çıkardığı için Parti Merkez kademesine yönelen bu saldırıyı yadırgamıyoruz. Bu saldırı aynı zamanda, gerçek kimlikleri her geçen gün daha açığa çıkan faşistlerin demokrasi saflarına yönelttikleri bir saldırıdır. Ve kimin faşizmden çıkarı yoksa, kim demokrasiyi savunuyorsa, artık gün geçirmeden faşist zorbalığa karşı güç ve eylem birliğine yönelmelidir.

Öte yandan faşist terörün sıkıyönetimle önleneceğini sanan hükümet, sıkıyönetimin zorbalığa kâr etmediğini görmelidir. Terör olaylarının ardından devamlı MHP'liler ve ülkücüler çıkmaktadır. Böyleyken terör önlenemediğine göre, terörün kaynaklarını kurutmaktan başka çare olmadığı açıktır.»

AHMET KAÇMAZ'IN BAŞBAKANA TELGRAFI

Sayın Bülent Ecevit,
Başbakan

ANKARA

Silâhlı zorbalar bir kısım merkez bürolarımızın bulunduğu binayı basarak merkez yöneticisi arkadaşlarımızı tabancalarla taramak istemişler ve Başkanlık Kurulu üyemiz Aydoğan Gezer'i ağır yaralamışlardır. Faşist cinayet çetelerinin bir siyasal partinin merkezine güpegündüz plânlı saldırı düzenlemeleri, faşist terör ve tehlikenin ülkemizdeki tüm demokratik güçleri ne denli tehdit ettiğinin bir kanıtıdır. Faşistlerin demokrasi saflarına yönelttikleri diğer saldırılarla birlikte bu olay, sıkıyönetimin faşist zorbalığa çare olmadığının somut kanıtıdır. Siz dahil olmak üzere hükümet yetkilileri faşist terörün nereden kaynaklandığını defalarca açıklamışsınızdır. Bu cinayet şebekelerinin üzerine radikal bir şekilde gidilmedikçe demokrasiyi savunanların tümünün hayatlarının tehlikede olacağı açıktır. Demokrasiye yöneltilen tehdidin önlenmesinde «artık çok geç» denilmesine meydan vermemek için size hükümet olmanın sorumluluğunu bir kez daha hatırlatmak istiyoruz.

Saygılarımla,

AHMET KAÇMAZ
Genel Başkan

Ahmet Kaçmaz İçişleri Bakanı'na da aynı telgrafı göndermiştir.

mesajlar

Sayın Ahmet Kaçmaz
Türkiye Sosyalist İşçi Partisi
Genel Başkanı
Parmakkapı Tel Sokak 2/4 - İstanbul

Partiniz Genel Merkezine faşist cinayet şebekelerinin yapmış olduğu silâhlı saldırıyı ve saldırı sırasında Partinizin Örgütlenme Sekreteri Aydoğan Gezer'in yaralandığını öğrenmiş bulunuyoruz. Partinizin şahsında tüm ilericilere, demokratlara, sosyalistlere yapılan saldırıyı şiddetle kınıyor, faşizme ve emperyalizme karşı mücadelede işçi sınıfımızın ekonomik ve demokratik mücadele örgütü olarak dayanışma içinde olduğumuzu bir kez daha yineliyor, saldırıda yaralanan Aydoğan Gezer'e ve tüm örgütünüze geçmiş olsun diyoruz.

Abdullah Baştürk
DİSK Genel Başkanı

Sayın Ahmet Kaçmaz
TSİP Genel Başkanı - İstanbul

Partinizin Yürütme Kurulu Üyesi Aydoğan Gezer'in Genel Merkez binanızın girişinde silahlı faşist saldırıya uğraması ve ağır biçimde yaralanması, Merkez Yürütme Kurulumuzun derin üzüntülerine yol açmıştır.

Bu saldırı, tüm uyarılara karşın faşist odakların üzerine gitmeyenlerin ve faşistlerin cüretlenmesine yol açanların sorumluluğunu da içermektedir. Tüm olumsuzluklara karşın, inancımız odur ki, devrimci demokratik halk güçlerimiz, bir gün mutlâka faşist canilerden yaptıklarının hesabını soracaktır.

Saldırıya uğrayan arkadaşınıza ve kişiliğinizde tüm parti üyelerinize geçmiş olsun dileklerimi iletir, saygılar sunarım.

TÖB-DER Merkez Yürütme Kurulu
Adına Genel Başkan
Gültekin Gazioğlu

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi
Genel Başkanlığı
Parmakkapı Tel Sok. 2/4
Beyoğlu - İstanbul

Örgütlenme Sekreteriniz ve Genel Yönetim Kurulu üyenim sayın Aydoğan Gezer'in uğradığı saldırıyı nefretle kınıyoruz.

Aydoğan Gezer, düzenlediğimiz iki açık oturuma Partinizin görevlisi olarak katılıp kendisini katkılarıyla, öz verisiyle üyelerimize tanıtmıştı. Yakından tanıdığımız bu arkadaşımıza tekrar geçmiş olsun dileklerimizi iletir, âcil şifalar dileriz.

Türk Tabibler Birliği Merkez Konseyi

Sayın Ahmet Kaçmaz
TSİP Genel Başkanı - İstanbul

Yöneticilerinizden Sayın Aydoğan Gezer'e yöneltilen faşist saldırıyı nefretle karşılıyor, âcil şifalar diliyoruz.
Saygılarımla.

Teoman Öztürk
TMMOB Genel Başkanı

TSİP Genel Başkanlığına
İSTANBUL

Başkanlık Kurulu üyeniz Aydoğan Gezer'in şahsında partinize yapılan faşist saldırıyı nefretle protesto eder, geçmiş olsun dileklerimi sunarım.

Nizamettin BARIŞ
TÜM-DER Genel Başkanı

Sayın Ahmet Kaçmaz
Türkiye Sosyalist İşçi Partisi
Genel Başkanı

Partinizin Genel Merkezine, faşitlerce düzenlenen silâhlı baskın sonucu ağır yaralanan Başkanlık Kurulu üyeniz ve Teşkilâtlanma Sekreteri Aydoğan Gezer'e yapılan saldırıyı nefretle kınamaktayız.

Partinizin şahsında tüm demokrasi güçlerine yönelmiş olan bu saldırı, faşist güçlerin ne denli azgınlıştıklarının çarpıcı bir örneğidir. Sosyal demokrat iktidarın izlediği kaypak ve tavizkâr politikaya rağmen, ülkemizin sosyalist ve demokratik güçleri böylesi saldırıların hakkından gelebilecek güçtedir.

Merkez Yürütme Kurulu'muz, Partinize ve Aydoğan Gezer arkadaşımıza geçmiş olsun der, partinizin, Bağımsızlık, Demokrasi, Barış ve Sosyalizm mücadelesindeki öncü uğraşlarında kararlılıkla yürüyeceğine olan inancımızı belirtir, dayanışma duygularımızı iletiriz.

Sosyalist Gençler Birliği
Merkez Yürütme Kurulu

Sayın Ahmet Kaçmaz
Türkiye Sosyalist İşçi Partisi
Genel Başkanı
İSTANBUL

Faşist saldırganlık yine bir can almak, işçi ve emekçilerin sosyal kurtuluş mücadelesini çelmelemek istedi.

Bir süredir karanlık düzenlerinin ön hazırlığı olarak, sorumluların pasif tavrının verdiği cüretle saldırganlığın dozunu arttıran faşist mihraklar, kanlı ellerini TSİP Başkanlık Kurulu'na da uzattılar.

Bugün faşist merkezlerin ekmeğine yağ süren zaaf, yani demokrasi güçlerinin dağınıklığı, geçici bir olgudur. Kuşkusuz, demokrasiden yana olanlar ilkeli bir şekilde bir araya geldiklerinde faşizmin önüne aşılmaz bir duvar örülmüş olacaktır.

Bu düşüncelerle, Parti Merkez Yürütme Kurulu üyeniz Aydoğan Gezer'in şahsında Partinize ve dolayısıyla demokrasi güçlerine yöneltilen saldırıyı kınarım.

Saygılarımla.

Yıldız KURTULUŞ
Demokratik Kadın Birliği
Genel Başkanı

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi
Refik Saydam Cad. 13/4
Tepebaşı - İstanbul

Partinize yapılan saldırıyı kınar, sizlere ve Aydoğan Gezer'e geçmiş olsun dileklerimizi bildiririz.

Faruk ARAS
Özgürlük Yolu Dergisi Sahibi

Sayın Ahmet KAÇMAZ
Türkiye Sosyalist İşçi Partisi
Genel Başkanı - İSTANBUL

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Başkanlık Kurulu üyesi Aydoğan Gezer'e yönelik saldırıyı şiddetle protesto ediyoruz. Partiniz ve Gezer'in şahsında somutlanan son faşist saldırı tüm demokrasiden yana güçlerin birlik ve dayanışmasının örgütlenme zorunluluğunu bir kere daha göstermektedir.

Partinize ve Aydoğan Gezer'e geçmiş olsun dileklerimizin şahsınızda kabulü dileğiyle.

Abdurrahman ATALAY
Genç Öncü Genel Başkanı

Demirel'in «Memleket Gezileri»

AP lideri Süleyman Demirel «memleket gezilerine» başladı. Her gittiği yerde coşkuyla karşılandığı konusunda, demokrasi güçlerinden başka herkesin görüş birliğine vardığı bu gezilerden Demirel, demokrasiye karşı bir kısım güçleri harekete geçirmek ve çağrılarına tereddütle yaklaşan unsurlarda, kitle desteğine sahip olduğuna dair izlenim bırakmak muradındadır. Böylece, Allende benzetmesiyle bir kere daha ortaya çıkan Demirel'in «demokrasi» anlayışı, mitingler yoluyla, direnişler aracılığıyla da desteklenmek isteniyor.

CHP . iktidarının basiretsizliğine bağlı olarak iktidarsızlığının da ortaya çıkması, bu aşamada gericileri «güçlü» görünmeye zorluyor. İktidar alternatifi olduklarına bir kısım çevreleri inandırabilirlerse, komplo hesaplarının başarıya ulaşabileceğini, bu yoldan demokrasinin canına ot tıkayabileceklerini umuyorlar.

Süleyman Demirel ve partisi, MHP'nin oylarında gözü bulunmadığını tekrar edip durmaktadır. Bu eski suçortağı partiyi aslında terkedemiyeceğini kendisi de biliyor. Ancak, planlarının ve yönelimlerinin siyasal meşruluğu bulunduğunu kanıtlamak istercesine, seçimlerde sağ oyların % 80'ini toplaması halinde 350 milletvekili çıkartıp tek başına iktidar olabileceği olasılığından sözediyor. Ve Demirel, bu olasılığın gerçekleşmesi halinde ne olacağını da şöyle belirtiyor: **«O zaman ne anayasa kalır ortada ne babayasa, hepsini dümdüz ederiz!»**

Bu sözlerden Demirel'in demokrasiye tahammülsüzlüğü açıkça anlaşılıyor. 12 Mart'ta geriye doğru değiştirilen Anayasa'da hâlâ daha Demirel'in hazmedemediği demokratik öğeler var ve AP, başından beri, bunların da temizlenmesinden ve bütün özgürlüklerin rafa kaldırılmasından yanadır.

Demirel 350 milletvekili elde ederse bunları yapacağını söylüyor ve demokrasi düşmanı heveslerine meşruluk kazandırmak istiyor. Ama öbür yandan da, seçimler yoluyla bu amacına varamıyacağını biliyor. Buna göre Demirel'in özlemlerinin gerçekleşmesi için tek bir alternatif kalıyor: Amerikancı bir askeri darbe. Ve Demirel esasında, gezileriyle, demeçleriyle kışkırtmalarıyla ve her fırsatta arka çıktığı faşist saldırganlık yoluyla böyle bir darbe için koşulların olgunlaşmasına hizmet ediyor.

Ne ki Demirel'in «Amerikancı hesapları», politikanın cebirselliği açısından bakıldığında geçerli olmuyor. Çünkü araya emekçi halk dinamikleri giriyor. ABD'nin uluslararası plandaki gerilemesi, Türkiye'de de, Demirel'in kendi hesapları altında kalıp ezilmesinde somutlanacaktır.

Gericiliğin komplo ve darbe girişimlerine çanak tutan basiretsiz sosyal demokrat politika, kendi etrafında örülmek istenen tecrit çemberine karşı demokrasi güçleriyle birlikten yana tercih koyamadığı sürece, Demirel'in benzer girişimlerini yoğunlaştırarak sürdürmesi beklenmelidir.

●

Faşistler Yeni Tertipler Peşinde

Sosyal demokrasinin «çare»dir diye sarıldığı sıkıyönetime rağmen, faşistler bildiklerini eksiksiz okumaya devam ediyorlar. İçişleri Bakanı «özel yetiştirilmiş timler» oluşturabilmek için uğraşa dururken, faşistler boş durmuyor.

Sosyal demokrasinin de «naçizane» katkılarıyla topluma hakim kılınmaya çalışılan anti-demokratizm, faşist mihraklarca planlı bir şekilde sürdürülen terörden başka bir şey olmayan «anarşi»yi önleyemediği gibi, tam tersine, faşistlerin işlerini kolaylaştırmakta, cüret ve umularını artırmaktadır. Çünkü anti-demokratizm, faşizmin boy atması için en elverişli zemindir.

Cüret ve umutları artan faşistler, karanlık emellerine ulaşabilmek için gerekli toplumsal ortamı oluşturabilmek, yılgınlığı yaygınlaştırabilmek ve «otorite özlemleri»ni kabartabilmek amacıyla yeni tertipler peşindeler. Geçtiğimiz günler içerisinde Türkiye'nin çeşitli yerlerinde meydana gelen olaylar, faşistlerin neyin peşinde olduklarını göstermektedir. Küçük çapta Kahramanmaraş benzeri kitle kıyımları düzenlemeye çalışmaktalar. Bunun için de, kendilerince bu işe «müsait» olan yerlerde gerginliği artırmanın yollarını aramaktalar.

Örneğin, geçtiğimiz hafta Zile'de, ilerici, CHP'li olarak bilinen kişilere ait 60 kadar işyeri faşistlerce tahrip edildikten sonra, 2 gün boyunca süren sokağa çıkma yasağı ilan edildi. Yine Amasya'nın Suluova ilçesinde benzer olaylar nedeniyle halkın sokağa çıkması yasaklandı.

Türkiye'nin diğer birçok yerinde de benzeri gelişmeler izleniyor. Sıkıyönetim olan illerden Adana'da, faşistler kahve tarama vb. eylemlerini sürdürüyorlar. Tarsus ve Kayseri'de gerginliğin devamlı tırmandırıldığı yerler arasında.

Sıraladığımız örnekler, faşistlerin kotarmaya çalıştıkları komploların niteliği hakkında sanırız yeterince aydınlatıcıdır. Faşistler, daha önceleri Sivas'ta, Elazığ'da, Malatya'da ve son olarak Kahramanmaraş'ta yaptıklarını tekrarlamak hevesindeler. Heveslerini fiiliyata dökmek için de sistemli bir şekilde çabalarını sürdürüyorlar.

Faşistlerin niyetlerini boşa çıkarmak, salt zabıta önlemleriyle yetinildiği sürece asla mümkün olmayacaktır. Faşist odaklar dağıtılmadıkça, katil. kovalamaktan başka bir şey yapılamaz. Bununsa faşist saldırganlığın kökünü kurutmaya yetmediği ve asla da yetmeyeceği çoktan belli olmuştur. Sosyal demokrasi, tarihsel miyopluğu yüzünden bu gerçeği belki yeterince görememektedir.

Bu gerçeği sosyal demokrasiye de gösterecek olan, halk güçlerinin kararlı ve bilinçli mücadelesi olacaktır.

●

Soda'da Mücadele Sürüyor

Mersin Soda fabrikasında kısa bir süre önce içlerinde mühendislerin de bulunduğu ve DİSK'e bağlı Petkim-İş sendikasına üye 869 işçinin işine yasal olmayan yollardan son verilmiştir.

Mersin Soda fabrikasında işçiler, ücret artışları ve teknik elemanların da sendikalı olmaları için greve gitmişler, daha sonra Bakanlar Kurulu kararıyla grev iki kez ertelenmişti. Son olarak Soda işvereni gazetelere boy boy ilanlar vererek 900'e yakalaşan çalışanı kapı dışarı ettiğini açıklamıştır. Ardından, Nevşehir'den getirilen jandarma komandoları fabrikayı iki kilometre çapında sarıp siperler kazarak mevzilenmişlerdir.

Soda Sanayii, bugün Türkiye'nin en iri kıyım tekellerinden olan Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş.'nin denetimindedir. Bu kuruluşun en büyük hissedarı Türkiye İş Bankasıdır. Anadolu Cam Sanayi, Paşabahçe Teknik Cam, Cam Elyaf ve Topkapı Şişe ve Cam Fabrikalarını elinde bulunduran Holding, Mersin Soda Sanayii'nde sırtını hükümete dayıyarak lokavt uygulamıştır.

Mersin Soda Sanayii, yılda 150.000 ton olan soda üretiminin 120 bin tonunu Cam Sanayii'nde tüketmekte, geri kalan 30 bin tonu da serbest piyasaya sürmektedir. Oysa, Soda Fabrikası üretim yapmadığı zaman bile Holding'e bağlı fabrikalarda Soda kullanılmakta ve her isteyen istediği kadar sodayı piyasadan temin edebilmektedir. Bu imkan, kaçak ithalata dayanmaktadır. Bunun içindir ki, Şişe-Cam Kuruluşu gazeteye verdiği ilanında «sorunun kâr-zarar sorunu olmadığını» söyleyerek, hedefinin grevi bastırmak olduğunu açıkça ortaya koymaktadır.

Şişe-Cam tekeli yaptığı açıklama da sendikanın çok yüksek ücret talebinde bunluduğunu ve görüşmekten kaçındığını ileri sürmüştür. Oysa, Soda işçilerinin hemen hepsi 3600 TL. taban ücreti üzerinden çalışmaktadır. Ayrıca teknisyenlere sendikaya girmeme koşulu ile ayrıcalıklı ücretler verilmekteydi. Sendikaya ise birinci yılda 130, ikinci yılda 140 lira tutarında ücret zammı istemekteydi. Hayat pahalılığının yüzde yüze çıktığı günümüzde bu parayı tekel, işçilere çok görmektedir.

Sendikanın görüşmelerden kaçındığı savı ise gerçekle uzaktan yakından bağdaşmamaktadır. DİSK Başkanı ve üç yürütme kurulu üyesi huzurunda 15 Mart günü yapılan toplantıya Petkim-İş Genel Başkanı ve iki yürütme kurulu üyesi katılmış, uyuşmazlık üzerine Petkim-İş adına DİSK Genel Başkanı'nın yaptığı önerileri Holding Genel Müdürü Kocatopçu ile görüşmek ve sonucu bildirmek üzere, Genel Müdürün görevlendirdiği işveren sözcüsü Selçuk Tuzla'lı toplantıdan ayrılmış ve bir daha geri dönmemiştir. Bu olayın akabinde Soda'da 900 işçinin iş akdi feshedilmiştir.

Soda işverenlerinin amacı açıktır: Büyük bir kararlılıkla mücadeleyi elden bırakmayan Soda işçilerinin grevini ezmek ve genellinde işçi sınıfına göz dağı vermek. Çünkü, 1979 yılı aynı zamanda Şişe ve Cam Fabrikalarında toplu sözleşme dönemidir.

CHP hükümeti ise büyük bir gaflet içinde başından beri Soda işverenlerinin yanında yer almış, 900 işçiyi açlığa mahkum etmelerine olanak sağlamıştır. Bu işte en az Soda işvereni kadar CHP hükümeti de suçlu bulunmaktadır.

Mersin Soda'da mücadele bitmemiştir. DİSK, DİSK'e bağlı sendikalar ve demokratik örgütler el ele vererek Soda işçilerinin mücadelesinin yanında saf tutmaktadır. Haklı mücadelesinde zafer işçi sınıfının olacaktır.

●

TSİP TRABZON İL BAŞKANI MEHMET DURMUŞ:

Demokrasiden Yana Güçlerle Beraberliğe Hazırız

Trabzon'da, çeşitli meslek kuruluşlarının, il düzeyinde siyasal cinayetlerin önünü almak ve KTÜ'nün açılmasının koşullarını oluşturmak amacıyla düzenledikleri ve siyasal partileri de çağırdıkları toplantıya, TSİP Trabzon il başkanı Mehmet Durmuş katılmamıştır. TSİP il başkanı, yaptığı açıklamada, toplantıya katılmama gerekçesini şöyle anlatmıştır:

«Meslek kuruluşlarının kanlı olayları önlemek için duydukları kaygulara ve aldıkları kararlara katılmamak mümkün değildir. Ancak, kimilerinin görmek ve göstermek istediği gibi, kanlı olayların esas niteliği «sağ-sol çatışması» değil, MHP'nin ve yan kuruluşlarının faşist saldırganlığıdır.

Bu açıdan bakıldığında, özellikle Karadeniz illerinde sıkıyönetim istiyen, bu isteği doğrultusunda cinayetlerini artıran faşist hareketle, MHP ile ve son genel kongresinde siyasal tercihini faşistlerle işbirliği yönünde kullanan AP temsilcileri ile yapılacak siyasi parti toplantılarından olumlu bir sonuç çıkmayacağı açıktır.

Biz, demokrasiden yana olan güçlerle her türlü beraberliğe hazırız.»

Bilindiği gibi faşistler son aylarda Trabzon'da kanlı saldırılarını yoğunlaştırmışlar, Necdet Bulut, Mete Vural ve birçok ilericiyi katletmişlerdir. Bu cinayetlerin yakalanan sanıkları, MHP ile işbirliklerini mahkemelerde itiraf etmişler, bu parti tarafından korunduklarını ve cinayet işlemeye zorlandıklarını açıklamışlardır

«Barış» İmzalandı!

Bir süredir gazete manşetlerinden inmeyen, Masır ile İsrail arasındaki anlaşma nihayet imzalanmıştır.

Mısır ile İsrail arasındaki anlaşma çalışmaları yoğun olarak Camp David zirvesinde başlamıştı. Ancak, Camp David'den bir sonuç alınamayınca ikinci bir toplantı yapılmış, bu toplantının da sonucu istenilen biçimde olmamıştı. Bu arada İran'da Şah rejimine karşı geniş bir ayaklanma başlamış ve Şah'ın devrilmesiyle sonuçlanmıştı. ABD'nin kalelerinden biri olarak bilinen İran'ın yeni bir «statüye» kavuşmasıyla, ABD'nin Ortadoğu üzerindeki konumu oldukça önemli bir darbe yemişti. ABD için artık bu bölgede kendi güvencesi için gerekli olan bazı planlarını gerçekleştirmesi zorunlu hale gelmişti. ABD başkanı Carter, Ortadoğu'daki durumunu düzeltmek amacıyla İsrail ve Mısır'la görüşmelere gitmişti. Carter, Mısır ile İsrail arasında bir anlaşma sağlayabilirse, bu hem ABD'nin çıkarlarına uygun düşecek, hem de yaklaşan seçimlerde Carter koltuğunu sağlama alabilecekti. Carter, Mısır ile İsrail arasındaki «pürüzleri» giderebildi ve anlaşmayı sağlayabildi.

Mısır ile İsrail arasındaki anlaşma artık imzalanmış bulunuyor. Bu anlaşmaya ABD'nin başarısı olarak bakılabilir mi? ABD'nin kesin ve net bir başarı sağladığını söylemek oldukça güçtür. Çünkü, ABD bu anlaşmanın içine, Suudi Arabistan ve Ürdün'ü de dahil etmek istiyordu ve bunu başaramamıştır. Ama tam tersine, İsrail ve Mısır'a karşı öteki Arap ülkelerinin birleşmelerini sağlamıştır. Bunun anlamı, bundan sonra Mısır ve İsrail'i zor günlerin beklediğidir.

Mısır Başkanı Sedat, artık Arap aleminde bir «hain» olarak tanınmaktadır. Sedat «barış güvercini» olma sevdası içinde önce ABD'ye, sonra da İsrail'e kolunu kaptırmış, girdiği geri dönülmez yol, onu ABD'nin Arap halkları aleyhine olan anlaşmanın altına imza atmaya kadar götürmüştür. Sedat, Amerikancı politikasıyla Mısır'ı Arap dünyasından soyutlamıştır. Şimdi tek güvencesi Amerikan dolarlarıdır.

İsrail ise, bu anlaşmadan en kârlı çıkan taraf olmuştur. Begin, görüşmeler boyunca devamlı direnmiş, ödün üzerine ödün koparmayı başarmıştır. ABD, Israil'e para ve silah yardımını arttırmış, Mısır da petrol vermeyi kabul etmiştir. Öte yandan, Araplardan gelecek bir tehlikeye karşı Mısır'ı yanına alarak bir ölçüde rahatlamıştır. ABD'nin Ortadoğu'daki merkezinin Tel Aviv yanında Kahire'ye kayması da İsrail için dert değildir. Çünkü, ABD uzun vaadede güvendiği merkezini her zaman kollayacaktır.

ABD Ortadoğu'da İran'ın düşmesi ve CENTO'nun dağılmasından sonra Süveyş ve Basra'yı güvence altına almak ve en önemlisi, Filistinlilerin topraklarına kavuşmaları ve devletlerini kurmalarını engellemek isteyecektir. Anlaşma metnine bakıldığında görünen budur. Amaç, Sina'yı bir askeri üs haline getirmek ve Gazze bölgesinde Filistinlilerin mücadelesine ambargo koymaktır.

Değişen dünyanın içinde gerileyen emperyalizmin artık Ortadoğu, Afrika ve Latin Amerika'daki mevzilerine sarılmakta, güç kaybını önlemek için her çareye başvurmaktadır. Bunun için Mısır ve İsrail'i «barış»tırmak uğruna 125 milyar doları rahatlıkla gözden çıkarabilmiştir.

ABD bundan sonrak aşamada Ortadoğu'yu karıştırarak bundan yararlanma yollarını arayacaktır. Fakat emperyalizmin kargaşadan yararlanması bundan böyle oldukça güç olacaktır. Arap ülkeleri arasında bazı ayrılıklar olsa da temel konularda birleşebilmekte ve birlikte hareket edebilmektedirler. Bölgede emperyalizme karşı en önemli güvencelerden biri, Arap halklarının anti-emperyalist birliğidir.

ABD patentli Ortadoğu «barış» anlaşması ABD emperyalizmine kısa bir süre rahatlık sağlasa bile emperyalizm mutlaka Ortadoğu'dan da sürülecektir.

TSİP «Mısır-İsrail Antlaşması Barış ve Güvenliğe Hizmet Etmiyor!»

Mısır - İsrail antlaşması konusunda Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Sekreteri Yalçın Yusufoğlu şu demeci verdi:

«Beyaz Saray gözetiminde yapılan Mısır-İsrail antlaşması barışa hizmet etmemekte, tersine, bölgede güvenliği büsbütün tehlikeye sokarak İsrail yayılmacılığını meşrulaştırmaktadır.

Emperyalizmin, siyonizmin ve Arap gericiliğinin çıkarlarına hizmet eden bu sözde barış antlaşması ayrıca ulusların kendi kaderlerini tayin hakkının birkez daha çiğnenmesi, Filistinlilerin bağımsız devletlerini kurmalarının önlenmesi amacına yöneliktir.

Orta doğu sorununa kalıcı ve adil bir çözüm ancak ve ancak İsrail'in 1967 öncesi sınırlara geri çekilmesiyle ve Filistin halkının kendi devletini kurmasıyla sağlanabilir. Sorunu bundan başka bir çözümü yoktur.»

Yusufoğlu ayrıca «Türkiye hükümetinin bu antlaşmaya karşı çıkmasını bölge barışı ve güvenliği açısından olumlu bir davranış» olarak nitelemiştir.

BUTTO ÖLMEMELİ

Pakistan'ın eski devlet Başkanı Zülfikar Ali Bottu'nun ölüm cezası kesinleşti. Eğer, Ziya ül Hak Butto'nun hayatını bağışlamazsa, gazetemiz yayına girdiğinde Butto hakkındaki ölüm cezası infaz edilmiş olacaktır.

Faşist bir darbeyle yönetimi ele geçiren Ziya ül Hak, ilerici bir politika güden Butto'yu ortadan kaldırmak için bir takım düzmece gerekçeler öne sürmüştür. Ancak, Pakistan'ın içinden ve başka ülkelerden gelen tepkiler karşısında Butto'nun öldürülmesi gecikmiştir.

Butto, seçimle iş başına gelmiş ilerici özellikleri olan bir liderdi. ABD'nin desteğiyle faşist bir darbe ile Butto'yu deviren Ziya ül Hak ülkede ilerici yönleriyle sempati toplayan Butto'yu gözden düşürmek için çeşitli suçlamalar öne sürmüş ve buna dayanarak Butto'yu ortadan kaldırmak amacını gütmüştür.

Seçimle ve halkın desteğiyle gelen Butto'nun bağışlanması için, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri ve bir çok ülkenin devlet başkanları çağrıda bulunmuşlardır.

Pakistan faşist Ziya ül Hak rejiminin Butto'nun kendisine yönelttiği ölüm fermanı aslında Pakistan'daki ileri güçlere karşı bir saldırıdır. Bütün faşist rejimler gibi Pakistan askeri cuntası da kan dökmekte ve ilerici, demokratları susturmak için terörün en azgınını kullanmaktan çekinmemektedir.

OPEC Zam Uygulamasını Öne Aldı

Petrol ihracatçısı ülkeler örgütü olan OPEC üyesi petrol bakanları, Cenevre'de yaptıkları toplantıda, Ocak ayında alınan ve Ekim 1979 tarihinde yürürlüğe girecek olan kademeli petrol fiyatı zamlarının yüzde 9'luk kısmını öne alarak Nisan ayında uygulamaya sokulmasının kararlaştırdı.

İki ay içinde OPEC ülkelerini bu noktaya sürükleyen sebepler oldukça önem taşıyor. Yüksek petrol gelirlerine rağmen bu ülkelerin kısa zamanda yeniden dış ödeme açıklarıyla yüz yüze gelmeleri ,ekonomilerinin bağımlılığından, daha köklü önlemler yerine nisbi zamlarla yetinme yolunu seçmelerinden, ve en önemlisi, bu ülkelerle ilişkilerde emperyalist tekellerin insiyatifi ellerinde tutmalarından kaynaklanıyor. Tekeller petrole yapılan zamları, vakit geçirmeksizin hem kendi ülkelerindeki petrol tüketimine, hemde ihraç ettikleri ürünlere yükleyip çift yönlü kârlar elde ediyorlar.

Uluslararası ekonomik ilişkiler bu çerçevede kaldıkça, haklı bir talep ve tasarruf olan Petrol zamlarının faturasını kapitalist ülkeler emekçileriyle petrol ihracatçısı olmayan uluslar ödemektedirler. Bu nedenle, sorunun köklü çözümü, ekonominin emperyalist tekellere bağımlılıktan kurtarılarak bağımsız tercihlere yöneltilmesidir. Halkların mücadelesinde bunun somutu, emperyalizmden bağımsızlıktır, metropol ülkelerde tekellerin egemenliğine karşı verilen anti-monopolist mücadelede sağlanacak kazanımlar, sosyalist sistemin, yeryüzündeki emperyalist egemenlik alanlarının daraltılması yönündeki başarılarıdır, topyekün ilerleme güçlerinin Uluslararası Yeni Ekonomik Düzen'i adil ilişkiler temeline dayandırma yönünde mücadelesidir.

OPEC örgütlenmesinin bu bakış açısından etkinlik kazanması için örgüt içindeki emperyalizm işbirlikçisi rejimlerin etkisiz hale getirilmesi gerekiyor. Venezuella, Libya, yeni konumuyla İran'ın bu yöndeki eğilimleri örgütün direnme ve gelişme perspektifi olabilir.

Fransız Demir-Çelik İşçilerinin Yürüyüşü

23 Mart günü Fransa önemli günlerinden birini yaşadı. Binlerce demir-çelik işçisi yaşamak için Paris'e yürüdü. Gayet disiplinli geçen yürüyüşte «Artık ne tek bir fabrika kapatılsın, ne de tek bir makina yerinden oynasın!», «Tröstler Avrupa'sına hayır. Emekçilerin Avrupasına evet!», «Lorrain'liler, Parisliler, İşsizliğe Hayır!». «CGT ile birlik, CGT ile eylem» yazılı pankartlar taşındı, sloganlar atıldı. Demir-çelik işçilerinin yürüyüşü, 1963 yılında yapılan maden işçileri büyük grevinden sonra en görkemli eylem oluyordu.

Yürüyüşe katılmayan yüzbinlerce işçi ve emekçi de demir-çelik işçilerinin eylemini grevlere giderek desteklediler. 423.000 emekçinin çalıştığı 704 fabrikada 24 saatlik 234 grev, yarım gün süreli 302 ve 1 saatlik 78 iş bırakma eylemi gerçekleştirildi.

Ancak, 50 kişilik maskeli bir provokatör grup yürüyüş kolunun içine sızarak sonradan yürüyüşü provoke etmek istediler. İşçilerin bu girişimi boşa çıkartmasıyla bu kez aynı güruh daha da kalabalık bir halde vitrinlere saldırdı ve polisin yürüyüşçülerin üzerine saldırmasını sağladı. İçlerinde polis ajanlarının da olduğu tespit edilen anarşistler bu davranışlarıyla kimlerin aleti olduklarını bir kere daha gösterdiler. İçlerinden işçilerce yakalanan birinin üzerinde sivil polis hüviyeti çıkması üzerine İçişleri Bakanı da adamın polis olduğunu doğruladı!

FAŞİZME GEÇİT V

İŞÇİLERİN FAŞİZME KARŞI BİRLİĞİNİN SAĞLANMASI İÇİN NE YAPILMALIDIR?

İşte işçi sınıfının birliği açısından ülkemizdeki durum budur. Kısaca özetlersek işçi sınıfı içindeki en ağırlıklı akımlar, sosyalizm, sosyal demokrasi ve burjuvazinin «muhafazakâr» politikasıdır. Bu durumda işçi sınıfını «tek bir militan orduda kaynaştırmak» için ne yapılmalıdır?

Açıktır ki bu şartlarda bizim şiarımız «birleşik işçi cephesi» olamaz. Kapitalist Avrupa ülkelerinde komünistlerle, sosyal demokratların işbirliğine işaret eden bu şiar işçi sınıfının birliği için gerekli ve yeterlidir. Ama ülkemiz şartlarında böyle bir şiar ne gereklidir ne de yeterli!

Bir kere, hâlâ daha burjuvazinin «muhafazakâr» akımlarının işçiler arasında önemli etkinliği vardır. Anti-faşist mücadele gibi, toplumun faşizmden yarar ummayan en geniş kesimlerinin katılacağı bir mücadelede bile, işçiler üzerinde etkinlikleri olan böylesi burjuva siyasetler ile işbirliği yapılamaz. Çünkü onlar emperyalizme sonuna kadar bağımlılıklarıyla ve tekelcilere verdikleri yeminlerle, faşistlerle işbirliğine kadar gitmişlerdir. Tekelcilerin demokrasi düşmanlığının sözcüleri olan bu siyasetleri —AP, CGP, MSP ,vb.— faşizmin teslim alınmasını önlemek, onları olduğunca nötrleştirmek başka şeydir, onlarla anti-faşist mücadelede işbirliği yapmak başka şey. Bu gibi akımlarla, hele içinde bulunduğumuz şartlarda, üstelik de işçi sınıfının birliği adına yapılacak hiçbir şey yoktur. Bu konuda sosyalistlere düşen onların işçi sınıfı içindeki etkinliklerini en kısa zamanda minumuma indirmektir.

Sosyal demokrasiye gelince... Defalarca belirttiğimiz gibi bu siyasi akımın objektif toplumsal yeri anti-faşist saflardır. Zaten sosyal demokrasinin kendisi de siyasal arenada faşizmin karşısında yer almıştır. Bu nedenle sosyalistler sosyal demokratlarla birlikte anti-faşist bir güçbirliğinin gereğini devamlı vurgulamışlar, bu uğurda çaba göstermişlerdir. Ancak hemen belirtelim ki, bunu, «birleşik işçi cephesi» şeklinde şiarlaştırmamışlardır. Çünkü başta da belirttiğimiz gibi yerli sosyal demokrasi bir «işçi siyaseti» değildir. CHP de —ikinci enternasyonale kaydolmasına rağmen— bir **işçi partisi** değildir. Bu nedenle sosyal demokrasiyle oluşturulacak bir birlik işçi sınıfının birliğini simgelemez.

Buna rağmen sosyal demokrasi ile anti-faşist güçbirliğine gidildi miydi işçi sınıfının eylem birliği doğrultusunda çok önemli bir adım atılmış olur. Çünkü işçi sınıfının kitlesi içinde sosyal demokrasinin peşinden ayrılmamış önemli bir ağırlık vardır.

Sosyal demokrasi ile anti-faşist bir birlik oluşturulduğu zaman ülkemiz şartlarında, bunun «birleşik işçi cephesi»nden çok daha büyük bir kapsamı vardır. Çünkü bu gün anti-faşist saflarda yer alan belli başlı iki akım, sosyalizm ve sosyal demokrasidir. Bu ikisi arasında sağlanacak bir birlik anti-faşist cephenin hemen hemen çözüme ulaştırılması anlamına gelir. Bu sağlandığında anti-faşist saflarda yer alan diğer irili ufaklı akımların da anti-faşist cepheye kazanılmaları son derece kolay olacaktır.

SOSYAL DEMOKRASİNİN İKİLİ YAPISI

Bunca yıldır sözü edilmesine, devamlı çağrı çıkartılmasına rağmen sosyalistlerle sosyal demokratlar arasında anti-faşist mücadelede güçbirliği sağlanamıyor. Bunun elbette ki çeşitli nedenleri var. İlk başta sosyal demokrasinin ikili yapısından ileri gelen olumsuzluk sözkonusu. Bu noktada Rapor'un değerlendirmesi şöyle:

«Öte yandan biz, **Sosyal Demokrasinin iki kanadı arasındaki farkın** görülmesi gereğini vurgulamaktayız. Daha önce de belirttiğim gibi, Sosyal Demokrasinin bir gerici kanadı vardır, ama onun yanısıra, Sol Sosyal Demokratların (tırnak işaretsiz), devrimcileşmekte olan işçilerin oluşturduğu bir kanat da vardır ve gelişmektedir. Pratikte bunlar arasında belirleyici ayrılık, işçi sınıfının birleşik cephesi konusundaki tavırlarında yatmaktadır. Gerici Sosyal Demokratlar birleşik cepheye **karşıdırlar**; birleşik cephe hareketine çamur atarlar, onu sabote eder ve parçalarlar, çünkü o hareket onların burjuvaziyle uzlaşma siyasetlerinin dibini çökertmektedir. Sol Sosyal Demokratlar **birleşik cepheden yanadırlar**; birleşik cephe hareketini savunur, geliştirir ve güçlendirirler. Bu birleşik cephe hareketi, faşizm ve gericilik karşısında militan bir hareket olduğu ölçüde sürekli bir itici güç olacak ve birleşik cephe hükümetini gerici burjuvaziyle mücadeleye zorlayacaktır. Bu kitle hareketi ne denli güçlüyse, gericilere mücadelede hükümete o denli güçlü destek olabilir. Ve bu kitle hareketi **aşağıdan yukarı** ne denli iyi örgütlenmişse, **birleşik cephenin fabrikalardaki, işsizler** arasındaki, **işçi mahallelerindeki, şehirlerin ve kırların yoksul ahalisi** arasındaki **parti-dışı sınıf örgütleri** ağı ne denli yaygınsa, birleşik cephe hükümetinin siyasetinin yozlaşması ihtimaline karşı teminat o denli büyük olacaktır.» (Georgi Dimitrov, Seçilmiş Eserler, Sofya, 1972, İng. Cilt 2, sf. 66-67)

İşçi sınıfının bilimi sosyal demokrasinin anti-faşist mücadeledeki olumsuzluğunun kaynağına yarım yüzyıl önce ışık tutmuş. Bu gün bizlerin Türkiye'de sosyal demokrasiyi değerlendirirken dile getirdiğimiz gerçekler yıllar öncesinden en genel hatlarıyla tespit edilmiş ve açıklanmış!

Bizdeki sosyal demokrasinin sağı ve solu üzerine uzun açıklamalar getirecek değiliz. Çünkü bunu belki bıktıracak kadar yaptık. Onun anti-faşist mücadeledeki tarihsel miyopluğuna devamlı dikkati çektik ve sosyalistlere karşı izlediği **reddiyeci** politikanın kendi zararına da olduğuna, böyle yapmakla sosyal demokrasinin bindiği dalı kestiğine, bu konudaki belirtilerin son derece açık ve çarpıcı olduğuna işaret ettik. Ama sosyal demokrasi «küçük» diye nitelediği partilerin görüşlerine kulaklarını tıkadı. Gülünç oy hesaplarıyla, kendi sağında kalanların oylarına göz dikerek, anti-faşist mücadelenin öncüleriyle, belkemiğiyle, en fedakâr ve kararlı unsurlarıyla işbirliğini devamlı reddetti. Şimdi olan nedir? Yapılan yerel seçimler gösteriyor ki, oylarına göz diktiği partiler sosyal demokrasinin oylarını hızla kemiriyorlar.

«KÜÇÜK PARTİLER» YANILTMACASI

Oysa sosyalist partiler nicel anlamda küçük de gözükseler, onların günümüz dünyasında toplum içindeki nitel önemleri büyük önem kazanmıştır. Bu noktayı Dimitrov şöyle belirtiyordu:

«"İyi ama," diyor meselâ İngiliz İşçi Partisinin önderleri, "küçücük komünist partiler İşçi Partisinin gerçekleştireceği birleşik cepheye katılmakla ne gibi bir katkıda bulunabilirler ki?" Avusturya Sosyal Demokrat önderlerin küçük Avusturya Komünist Partisi hakkında aynı şeyi söylediğini hatırlayın. Oysa olaylar neyi gösterdi? Haklı çıkan, Otto Bauer ve Renner'in önderlik ettikleri Avusturya Sosyal Demokrat Partisi değil, Avusturya'da faşist tehlikeyi tam zamanında haber veren ve işçileri mücadeleye çağıran küçük Avusturya Komünist Partisi oldu. İşçi hareketinin bütün tecrübesi şunu göstermektedir ki, sayı bakımından görece önemsizliklerine rağmen komünistler, proletaryanın militan faaliyetinin itici gücüdürler. (a.g.e., sf. 30)

Günümüzde toplumsal olaylarda, işçi sınıfı partisinin önemi, onun «küçük» ya da «büyük» olmasında değildir. Şayet o parti bilimsel sosyalizmi kendine kılavuz edinmişse, ne kadar «küçük» olursa olsun toplumda nitel ağırlığı vardır. Ve onun söylediklerine kulak verilmezse, özellikle çaldığı tehlike çanlarına aldırılmazsa sonuç çok kötü olabilir.. İşte geçmişte Avrupa'da bazı işçi sınıfı partilerini «küçük» oldukları için önemsemeyen sosyal demokratların düştüğü hataya bugün de ülkemizin sosyal demokrasisi düşmektedir. Ancak unutmayalım ki, geçmişteki hatanın ceremesini sadece sosyal demokratlar değil, tüm toplum çok acı bir şekilde çekmiştir. Şimdi bunca ıstıraplara malolan derslerden sonra yerli sosyal demokrasinin, yeni kaydolduğu İkinci Enternasyonal'deki kardeşlerinin eski hatalarını tekrarlaması pek akıl alası değildir.

Bu noktada ülkemiz işçi sınıfı sosyalistlerine de sorumluluk düşmektedir. Çünkü nitel ağırlığın yanısıra nicel alanda da güçlü olunmaması için hiçbir sebep yoktur. Aksine şartlar son derece elverişlidir. Yeter ki bu noktada bilimin emrettikleri, hiçbir subjektifliğe kaçılmadan, fedakârlıkla ve kararlılıkla yerine getirilsin.

SOSYAL DEMOKRASİNİN DİĞER OLUMSUZLUKLARI

Anti-faşist mücadelede sosyalistlerle işbirliği meselesinde sosyal demokrasi geçmişte pek çok olumsuzluklar göstermiş, bahane oldukları apaçık belli nedenlerle sosyalistlerle güç ve ey-

'ERMEMEK İÇİN-3

lem birliğine yanaşmamakta direnmiştir. Bilimsel sosyalizmi kılavuz edinenler anti-faşist mücadelenin çıkarlarını ön plana alarak, sosyal demokrasinin olumsuzluklarını gidermek, onları birleşik saflara kazanabilmek için sabırlı bir çalışma yürütmüşler, sosyal demokratların gerekçe olarak savundukları demagojileri çürüterek işçilerin, emekçilerin onayını ve desteğini kazanmışlardır.

Ülkemizdeki sosyal demokrasinin sosyal demokratlığı bir hayli yenidir. Ve çeşitli faktörler sonucu sosyalistlerin geniş emekçi yığınlar için **bir alternatif** haline henüz gelmemiş olmasından ötürü de, kendisinden daha solda olanları önemsemez gözükmekte, kendini **solun** yegane temsilcisi olarak sunmaktadır. Bu nedenle anti-faşist mücadelede «batılı» sosyal demokratların sosyalistlerle işbirliğini reddetmek için ileri sürdükleri bahanelerin büyük bir bölümü henüz bizim sosyal demokrasi tarafından ortaya getirilmiş değildir. Hatta yerli sosyal demokrasinin işçi sınıfı sosyalistlerine, onların ideolojilerine, politikalarına, faaliyetlerine yöneltilmiş dişe dokunur bir eleştirisi dahi görülmemiştir. Buna karşılık o «solda sadece kendi varmış» gibi gösterip birazda şarkkari kurnazlıkla sosyalistlerle arasında çektiği duvarı aşılmaz hale getirmeye çalışıyor. Bunun da yolunu **«ince» antikomünistlikte** buluyor.

«İNCE» ANTİKOMÜNİZM

CHP'deki sosyal demokratlaşmanın belirtileri, hatırlarda olduğu gibi ilk defa İsmet Paşa tarafından getirilen «ortanın solu» politikasında ortaya çıkmıştır. Eski TİP'in emekçi kitlelerde uyandırdığı yankıdan telaşa kapılan burjuva partisi CHP, kitlelerdeki sola açılışı önlemek için kendini «ortanın solcusu» ilan etmiştir. Bu yoldan, kitlelerde sosyalizme duyulmaya başlanan sempatinin saptırılarak solcu görünümlü burjuva CHP'ye kaydırılması, geleceği son derece belli olan sosyalist akımın kitleselleşmesinin engellenmesi hesaplanmıştı. Eski TİP'in bilimsel sosyalist bir parti olmaması nedeniyle içinde barındırdığı «binbir» türlü çelişkiye ve 12 Mart döneminin sol harekete getirdiği teröre rağmen, yığınlardaki sosyalizm sempatisi azalmayıp daha da artınca CHP çareyi ortanın solundan «solun göbeğine» gelmekte buldu ve kendini «demokratik sol» ilan etti. CHP'nin kendisi solu tek başına temsil etmeliydi ki, sosyalistlere solda yer kalmasın! Çünkü sosyalistlerle işbirliğine gitmemenin kolay yolu, onları «yok saymak»tı! Yok saymak alenen mümkün olmadığında, ya da CHP içinde sosyalistlerle işbirliğine eğilimli olanların biraz sesi çıkınca, bu sefer de yukarıda gördüğümüz gibi mesele «küçük sosyalist partiler» şeklinde geçiştiriliyordu.

Kendisini solun yegane temsilcisi ilan ederken esas amacının gelişen sosyalist harekete ket vurmak olduğunu, sosyal demokrasi, yetkilileri ağzından defalarca dile getirdiği «komünizmin panzehirinin kendisi olduğu» edebiyatı ile göstermiştir. Sağ sosyal demokrat yöneticiler çeşitli kereler, diğer burjuva siyasetlerin komünizmi geliştirdiklerini, onun gelişini yakınlaştırdıklarını, oysa sosyal demokrasinin komünizmi önleyecek en emin ve sağlam siyaset olduğunu savunmuşlardır. Bu «ince» antikomünizm, bütün anti-komünizmler gibi demokrasi mücadelesinin geliştirilmesinin önündeki en önemli engellerden birisidir. Ve sağ kanadın etkinliğindeki CHP'nin, antifaşist saflarda sosyalistlerle sosyal demokratların işbirliğini engellemek için hiçbir mesnete dayanmaksızın burjuvaziye verdiği bir güvencedir. Sosyal demokrasinin işlevi —eğer emekçilerin çıkarını, eğer demokrasinin geleceğini düşünmek esas ise— hiçbir zaman sosyalist hareketin gelişmesini engellemek olamaz. Ancak tekelcilerin egemenliğini pekiştirmek isteyen ve emperyalizme bağımlılıktan kurtulmayı hedeflemeyen sağ kanat sosyal demokrasi kendine «komünizme set çekmeyi» görev edinebilir. İşçilerin, emekçilerin çıkarını savunan, faşizmin demokrasi için nasıl korkunç bir tehlike olduğunu kavrayan tümüyle sosyal demokratlar —ki onlar sosyal demokrasi içinde sol kanadı meydana getirirler —antikomünizmin demokrasi saflarını bölücü ve faşistlerin, gericilerin ekmeğine yağ sürücü bir olumsuzluk olduğunu bilirler. Nitekim bu gün CHP içindeki, özellikle tabanda yaygın bir şekilde kendini gösteren **sosyalistlerle işbirliği** eğiliminin nedeni budur.

CEPHE POLİTİKASINI REDDETMEK

Sağ sosyal demokrasinin antikomünizmden kaynaklanan ve antifaşist mücadeleye zaaf getiren bir diğer tutumu da «Cephe» politikasına karşı çıkmasıdır. O bunu yaparken bir demagojiye sığınmakta ve MC'cilerin oluşturduğu demokrasi düşmanı cephenin kitlelerdeki bezdirici ve korkutucu imajından yararlanmaktadır. MC'nin kötülükleri sanki MC partilerinin cephe teşkil etmelerinden ileri geliyormuş şeklinde bir yorum getirmekte, böylece cepheleşmenin ülkeye nasıl zarar verdiğini güya ispat etmektedir. Ne ki, inandırıcı olmaktan son derece uzak olan bu demagojiye rağbet eden pek yoktur. Çünkü ülkede yaşayan herkes toplumun fiilen cephelere bölünmüş olduğunu kendi somut yaşayışından görmekte, kavramaktadır. İşbirlikçi tekelciler ve müttefikler, diğer egemen güçler sınıf mücadelesindeki kristalleşme sonucu meselenin şakaya gelmediğini kavramışlar ve yıllardır sarıldıkları «imtiyazsız, sınıfsız birleşmiş bir kitleyiz» aldatmacasını bir kenara bırakarak yerlerini belirlemişler, MC'de saf tutmuşlardır. Bu durumda MC'cileri ve benzeri demokrasi düşmanlarının karşısında yer alanların oluşturdukları saf, objektif olarak **demokrasi cephesini** meydana getirmektedir. Böyleyken sağ sosyal demokrasinin somut toplumsal bir gerçekliği inkâr edip **«ulusu cephelere bölmeyeceğiz»** diye direnmesi, bir bakıma onun tekelci burjuvaziyle uzlaşma eğiliminden kaynaklanmaktaysa, diğer yandan da sosyal demokrasinin sosyalistlerle bir cephe oluşturmaya duyduğu tepkiyi ifade etmektedir.

Sosyal demokrasinin, antifaşist mücadelede sosyalistlerle işbirliği konusunda ülkemizde gözlemlenen olumsuzlukları kısaca bunlardır ve şimdiye kadarki yayınlarımızda bu noktaların her birisi daha ayrıntılı olarak ele alınmıştır. Şartlar değiştikçe sosyal demokrasiden, Dimitrov'un raporunda sıralanan cinsten başka olumsuzluklar gelmesi olasıdır. Ancak sosyalistler açısından önemli olan sosyal demokrasiden kaynaklanan olumsuzlukların artması değil, mevcut olumsuzlukların giderilmesidir. Ve bu noktada tayin edici olan da kuşkusuz sosyalistlerin izledikleri, izleyecekleri politika olacaktır.

SOSYALİST HAREKETİN BİRLİĞİ SON DERECE HAYATİDİR

Gördük ki Türkiye sosyal demokrasisinin faşizme karşı işbirliği meselesindeki olumsuz tutumu, başlıca, kendinden solda olanları önemsemez görünmesinden, bir anlamda yok saymasından kaynaklanıyor. Gerek «küçük partiler», gerek «komünizme panzehir olma», gerekse «ulusu cephelere bölmemek» bahaneleri, temelde ki bu olgunun tezahürleridir. Bu nedenle sosyalistler ilk başta sosyal demokrasinin söz konusu noktada yoğunlaşan demagojilerini etkisiz kılmak ve boşa çıkarmakla yükümlüdürler. Ve bunun yolu da ülkemizdeki geniş sol potansiyeli, sosyalizme duyulan yaygın sempatiyi etkin olarak harekete geçirip temsil edecek bir örgütlenmeden geçer. Hiç kuşku yok ki, bu problem sosyalist hareketin birliğe kavuşması ile çözüme ulaşacaktır. Bugün sosyalist hareket içindekilerin herbirini teker teker önemsemez gözüken ve bu nedenle solundakilerle arasına çektiği duvarı pekiştirmekte bir mahzur görmeyen sosyal demokrasi, işçi sınıfına yön veren milyonluk bir emekçi potansiyelini harekete geçirecek güce erişmiş bir işçi sınıfı partisine karşı aynı kayıtsızlığı gösteremez.

Sosyalist hareketin özlenen birliğine kavuşması sosyal demokrasiden kaynaklanan olumsuzlukların giderilmesi sonucunu verir mi? Bu sorunun cevabını verebilmek için en azından o andaki toplumsal şartların neler olacağının bilinmesine ihtiyaç vardır. Üstelik, yukarıda da işaret ettiğimiz gibi şartların değişmesi ile başka olumsuzluklar söz konusu olabilir. Ancak kesin bir nokta vardır ki o da, sosyalist hareket birliğe kavuştuğunda sosyal demokrasinin şimdiki kayıtsız politikasının son bulacağı ve antifaşist mücadelede sosyalistlerle sosyal demokratların işbirliği için daha elverişli bir ortamın oluşacağıdır.

Sosyalist birliğin sağlanmasıyla antifaşist mücadelede elde edilecek kazanımları burada sıralamaya gerek görmüyoruz. Çünkü bu konu baştan beri gündemimizin en önemli maddelerinden birisi olmuş ve tarafımızca defalarca çeşitli yönleriyle işlenmiştir. Biz burada sadece bu noktanın antifaşist güçbirliğindeki önemini bir kez daha vurguluyoruz.

(Devam Edecek)

Dedikodudan Medet Umanlar

Yankı Dergisinin son sayısında DİSK'deki ihraçlarla ilgili bir yazıda dedikoduya dayalı şu satırlar yeralmaktadır : «DİSK içinde belli siyasi görüşlerin savunucusu dört sendikanın ihracı yeni bir söylentinin de ortaya atılmasına neden oldu. Buna göre DİSK sendikacılar tarafından yeni bir parti kurulmasına öncülük edecekti. Bunun için engeller kaldırılmalıydı. Bu iddiayı ortaya atanlar, DİSK'in bu konuda TSİP ile işbirliği yapacağını da ileri sürüyorlardı.» (26 Mart - 1 Nisan 1979)

TSİP'in bilimsel ideolojik hattını, politikalarını ve ilkelere bağlılığını bilenler açısından Yankı'daki bu dedikoduya cevap vermeye bile gerek yoktur.

Ama bu gibi söylentileri ciddiye alabilenlerin dikkatlerinin çekilmesine gerek vardır. TSİP geçen yıl sözü edilen «yeni bir sol parti»nin ancak sosyal demokrasideki sağ - sol ayrışması üzerinde şekillenerek bir kısım sol kanat unsurlarının inisiyatifinde gerçekleşebileceğini değerlendirmiş, konuyu bilimsel sosyalizmin bir iç sorunu olarak değil, demokratik hareketin bir sorunu olarak görmüştür. Nitekim TSİP'liler tarafından çıkartılan ve Parti'nin politikalarını yansıtan Kitle Gazetesinde «Sosyal Demokrasi İçindeki Ayrışma Üzerine» başlıklı bir yazıda, «yeni bir parti girişiminin» yanlış olacağı açıkça belirtilmişti. (3 Nisan 1978, Sayı 204, sf. 6)

Böyle bir parti niyetlerinin DİSK' le ilişkisi ve bazı sol kanat milletvekillerinin DİSK üzerindeki bu gibi yatırımları ise, DİSK'in 12 nci kuruluş yıldönümünde örgütsel birlik sorununu ele alan yazıda işlenmiş, «yeni bir parti» girişimi hakkında açılan parantezde şunlar söylenmiştir : «İşçi sınıfı sosyalizmi böyle bir parti girişiminin soldaki kaosu arttıracağını, bulanıklık yaratacağını, bilimsel sosyalist hareketin güçlenmesine olumsuzluk getireceğini, demokrasi saflarındaki bölünmeleri derinleştireceğini düşünmekte ve sosyal demokrasinin sol kanat eğilimlerinin genel sosyal demokrat hareket içinde kalarak görüşlerini savunmalarının bugün en uygun yol olduğunu öngörmektedir.» (14.2.1979, S. 248, sf. 15)

TSİP'in meseleye bakışı bir yıl önce nasılsa bugün de böyledir. Buna rağmen TSİP'i böyle bir parti girişimine ortak göstermek —Yankı'da da belirtildiği gibi— kimilerinin işine gelmiş ve tezvirat imalâtı başlatılmış...

Ama bilinsin ki, TSİP dedikodularla, söylentilerle uğraşarak vakit geçirecek, onlar üzerinde durup, kasıtlı haber yayanlara lâf yetiştirecek bir parti değildir.

Öte yandan, Yankı Dergisi aynı yazısında ihraçlara karşı çıkanlar arasında TSİP'in adını yazmamakla kendince bir mozayik kurmuş. Oysa, «ilerlemecilerin tasfiyesi» konusunda TSİP bugünden çok önce tutumunu açıklamış ve bunun işçi sınıfı birliğine ve ileri sendikal harekete zarar vereceğini, sorunun çözümünün buradan geçmediğini söylemiştir. Bu tutum TSİP'in 2 nci kongresinde sendikal hareketle ilgili kararına bile yansımıştır. Şu halde, birtakım ilerlemeciler şayet çeşitli söylentiler yaymaktan medet umuyorlarsa, bunlar TSİP'i değil, dedikodu imalâtçılarını küçültür. Hiç kimse bu yolla solda bulanıklık ve kargaşa yaratacağını sanmasın, TSİP'in önüne engel koyacağını ise hiç ummasın.

TYS'NİN ÖNÜNDEKİ SOMUT GÖREVLER

Türkiye'nin bütün bir yakın tarihi boyunca, yazarın toplumsal mücadelede hiç de azımsanmayacak boyutlarda bir yer tuttuğu, herkesçe gözlenen bir gerçektir. Toplumsal ve siyasal özgürlükler, temel haklar için ilk çıkışlarda, ilerici, demokratik atılımlarda yazar, edebiyatın olanaklarını, zindanlarda - sürgünlerde yaşamak pahasına, sonuna kadar zorlamıştır. Ülkemiz yazarının toplumsal ve siyasal sorunlarla böylesine içli dışlı oluşu, çağının sorunları karşısında en azından bireysel sorumluluk duyuşu, sosyalist ülkeler yazarlarının araştırmalarına da konu olmuştur. Kimi gözlemciler, buna siyasileşmiş bir edebiyat karşısında hayrete düştüklerini belirtmekten kendilerini alamamışlardır.

Ne var ki, yazarın, hâkim sınıf baskılarına karşı yalnızlığın dev duvarlarına sıkışıp kaldığı da olmadı değil. Onun siyasetle, halkın sorunlarıyla sürekli ilgilenmiş, anti - faşist mücadeleyi her dem gündeminde tutmuş olmasına rağmen, burjuvazinin saldırılarına çoğu kez bir başına göğüs germek zorunda kalması neyle açıklanabilir? Birçoklarının hâlâ öne sürdüğü gibi, «halka ulaşamaması» ve «bir türlü anlaşılamayışı»yla mı?

Hiç de değil! Üstelik o, anlaşılır olmayı, dâvasının ilk maddesine koymuştur. Gerçekte, yazarın bu açmazını doğuran nedenler çok başkadır. Birincisi, yazarın kendi demokratik örgütlenmesini sürekli ertelemesidir. İkinci neden, yazarı sansürün ve her türlü baskının sultasından koruyacak genel demokratik örgütlenmenin yokluğu, ya da cılızlığıdır. Üçüncüsü ise, sancıları bugün de duyulan ve bu iki hareketin öncülüğünü, yönlendiriciliğini omuzlayacak bir işçi sınıfı merkezi siyasi otoritesinin yaratılamayışı... Ne zaman ki, ikinci ve üçüncü eksikliklerin giderilmesi yönünde kalıcı adımlar atılmaya başlanmıştır, yazarın burjuvazi karşısındaki demokratik güvencesi de büyük ölçüde olgunlaşmıştır.

Türkiye Yazarlar Sendikası (TYS), kuşkusuz, burjuva gericiliğine, faşizme ve ekonomik sömürüye karşı saygın bir adım olmuştur. Üstelik TYS'nin faşizme karşı yalnız yazar hak ve özgürlüğünü değil, yer yer, demokratik güçbirliğine etkin bir biçimde katılarak, demokrasinin ve ilerici kültürün, yeni demokratik taleplerin savunulmasını üstlendiği de somut bir gerçek olduğuna göre, çabalarının önemsenmemesi için hiçbir neden yoktur. TYS'nin bugüne kadarki etkinliği içinde tartışılabilir olan şudur : Atılan adımlar, faşizme karşı tavır alış, ilerici okurla ve emekçi kitlelerle kurulan bağ, bugünkü boyutlarıyla yeterli midir? Yazarın, aşırı burjuva sömürüsünden korunabilmesi kısmen de olsa başarılmış mıdır?

Bu soruları bugün için güvenli bir «evet»le karşılamak oldukça zor. Bunun ötesinde, aktif siyasi mücadelenin berisinde ya da üstünde durmaya prim verme gibi eğilimlerin TYS'de giderek kemikleşmesine karşı da mücadele gerekecektir.

Yazarın, gerek yazma özgürlüğü, gerekse yazdığını kitlelere en sağlıklı ve hızlı yöntemlerle götürebilme olanağı, varolan kültür birikimini savunabilme gücü, yeni siyasal hakların kazanılmasındaki etkinliği, yukarıdaki soruların karşılığı verildiği gün, niteli bir değişim gösterecektir. Bu, ancak, süreklilik taşıyan bağlantılar üzerinde sağlanabilir. Faşizm ve gericilikle yazar arasındaki ölüm - kalım savaşının zaferle sonuçlanması, bu düzeyde mümkün olabilecektir.

Öyleyse varolan kazanımları kurumlaştırmak, onları yeni kazanımlarla güçlendirmek, verilmekte olan mücadeleyi kalıcı ve sağlam boyutlara ulaştırmak, bugünden yarına başarılmasa bile, ivedilik taşıyan bir görevdir.

İşçi sınıfı, devrimci - demokrat yazardan bu atılımlar için kollarını sıvamasını, kalemini sivriltmesini beklemektedir.

Küçük Mülkiyetli Kent Emekçilerinin Çıkarları Tekellere Karşı Saf Tutmaktan Geçer

Geçtiğimiz hafta kamu oyunu meşgul eden konulardan birisi de otomobilcilerin ve esnafların direniş kararları oldu.

Bilindiği gibi kent küçük burjuvazisinin bu kesimlerinin küçük mülkiyete olan bağlılıkları, onların gericilikle demokrasi safları arasında yalpalanmasına neden olmaktadır.

DİRENİŞ KARARININ İLERİCİ YANI YOKTUR

Son yapılan zamlardan sonra da esnafların, otomobilcilerin ve benzeri meslek erbabının direniş yapma niyetleri ilerici bir nitelik taşımamaktadır. Çünkü, gerçekte anti-tekelci olması gereken bu kesimler, direniş kararlarında hedef olarak tekelci sermayeyi değil, emekçileri seçmişlerdir.

Söz konusu meslek sahipleri son yapılan zamların esnaf kararlarına gereğince yansımadığını, otomobil, minibüs vb. sahibi şoförleri «zarara soktuğunu» iddia etmekte ve pazarlamadaki esnaf paylarının arttırılmasını, taşıma fiyatlarına ise yüzde yüz zam getirilmesini talep etmektedirler. Bir başka deyişle, tekelci sermayenin getirdiği zam oranlarını kendileri aracılığıyla daha da yükseltilerek emekçilere aktarılmasını istemektedirler.

Gerçekte temel maddelere ve diğer tüketim mallarına yapılan zamlar esnaf kârlarına da yansımaktadır. Bu oranların arttırılmak istenmesi, esnafların tekelci sermayeden değil, tersine tekelci sermayenin sömürdüğü emekçilerden yeni paylar istemesidir. Bu nedenle direniş kararının halktan yana ve tekellerin egemenliğine karşı bir niteliği yoktur.

Son zamların esnaflara getirdiği «zarar», gerçekte perakendeci kâr oranlarının azalması şeklinde somutlanmamaktadır. Çünkü tüketim maddelerindeki fiyat artışları, aynı oranlarla perakendeci kârlarına da eklenmektedir. Esnafların bu zamlardan gördükleri «zarar», olsa olsa, geniş emekçi yığınların tüketim olanaklarının daha da kısıtlanması ve satınalma gücünün azalmasından ileri gelmektedir.

Zamların sahibi ise tekelci sermaye olduğuna göre, perakendecilerin eylemi, bu «zarar»larını, emekçilerin sırtından çıkarmak olmamalıdır. Esnaf durumundaki perakendecilerle taşıt sahibi şoförler ise zamlara karşı mücadele etmemekte, tersine, kendi pay oranlarını arttırarak **zamların daha da yükselmesi** doğrultusunda eylem yapmaya niyetlenmektedirler.

ESNAF VE TAŞITÇILARIN ÇIKARLARI TEKELLERLE ÇELİŞMEKTEDİR

Oysa asıl olması gereken, tekelci sermaye yüzünden çıkarları zedelenen tüm emekçi kesimlerle birlikte, **zamlar ve zamların sahibi tekelcilere karşı** ortak mücadele etmektir. Esnaf, otomobilci vb. gibi küçük mülkiyet sahibi bu emekçi kesimlerin uzun vadeli çıkarları, işçi sınıfı başta olmak üzere, tüm emekçi katmanlarla birlikte tekellerin egemenliğine karşı saf tutmaktan geçer. Oysa küçük mülkiyetin içinde taşıdığı gerici öğeler, esnafları, işçilerle ve diğer sömürülen emekçilerle karşı karşıya getirmektedir.

Öte yandan, otomobil, minibüs, kamyonet ve benzeri taşıtlarla hayatını kazananlar, son akaryakıt zamlarından gerçekte etkilenmemişlerdir. Bu meslek sahiplerinin asıl sorunu, **yedek parça karaborsasıdır.** Oto yedek parçalarının zaten fahiş olan fiyatları, döviz darlığı nedeniyle büsbütün had dereceye yükselmiştir. Bu durumun da suçlusu, yabancı ve yerli tekellerden başkası değildir. Emperyalizme bağımlı ekonomik düzeni ve onun montaj sanayiini, dış ticaretini kontrol edenler, kendi neden oldukları bunalımdan da avantaj sağlayarak, yedek parça karaborsasından tatlı kârlar sağlamaktadırlar. Üstelik de bu çevrelerle Şoförler ve Otomobilciler başkanı Hüsamettin Tiyenşan'ın ve onun gibilerin çok yakın ilişkileri vardır. Bu nedenle, federasyona üye olan emekçiler, herşeyden önce, kendi meslek örgütlerinin başkanına ve onun menfaat kliğine, bu kliğin ardındaki güçlere karşı mücadele etmelidirler.

OLAYIN POLİTİK BOYUTLARI

Olayın bu ekonomik özelliği dışında, bir de politik muhtevası vardır. Esnafların, otomobilcilerin direniş kararlarına faşistler ve faşist işbirlikçisi güçler önderlik etmektedirler. Toplumda emperyalizmden ve tekelci politikalardan kaynaklanan hoşnutsuzlukları, faşist ve diğer gerici güçler kendi çıkarlarına kanalize etmek amacındadırlar. Faşizmin ve gericiliğin tüm kapitalist ülkelerde küçük mülkiyetten taban edinme çabaları yeni değildir. Bu çabalar, özellikle kapitalizmin bunalımının derinleştiği dönemlerde daha da belirginleşir. Bugün Türkiye kapitalizminin yaşadığı derin ekonomik bunalım ara tabakalardaki hoşnutsuzluğu arttırmıştır. İşte faşistler ve işbirlikçileri bu hoşnutsuzluktan yararlanıp, ara tabakaların hiç değilse bir bölümünü kendi yanlarına çekmek çabası içindedirler.

Bugünkü özgül durumda ise, AP milletvekili Hüsamettin Tiyenşan'ın önayaklığını yaptığı bu direniş kararı, aynı zamanda hükümetin düşürülmesi ve yerine MC, ya da benzeri formüllerin getirilmesi amacına yöneliktir.

Bütün bunlara rağmen, esnafların, küçük taşıtçıların direniş kararları ne denli yanlış hedefe yönelik olursa olsun ve hangi olumsuz motifleri içinde taşırsa taşısın, bu eylemin sıkıyönetim tarafından engellenmesi, burjuva demokrasisi açısından olumsuzluktur.

Uzun erimli emekçi halk hareketinde, işçi sınıfı önderliğinin güçlenmesiyle en anti-tekelci güçlerin eylem birliğinin sağlanıp, tüm emekçilere gerçek ve doğru mücadele hedefinin gösterilmesiyle, ara tabakalar arasında yeralan zanaatkârların, esnafların, küçük taşıtçıların önemli bir bölümünün doğru mücadeleye kazanılmaları mümkündür. Nitekim bundan önceki yıllarda benzeri meslek sahiplerinin zaman zaman toplu demokratik eylemlerde bulundukları da görülmüştür. Devrimci ilerici güçler açısından bu konudaki görev, esnaflara düşmanlarını ve dostlarını göstermek ve bu kesimleri mümkün olabildiği kadar anti-tekelci ve anti-emperyalist mücadeleye, emekçi halk hareketi saflarına çekebilmektir.

Yarın bu kesimler doğru eylemlere geldiklerinde ise baskılarla, engellemelerle, yasaklarla karşılaşacaklardır. O zaman onların demokratik haklarını en başta işçi sınıfının savunduğunu göreceklerdir.

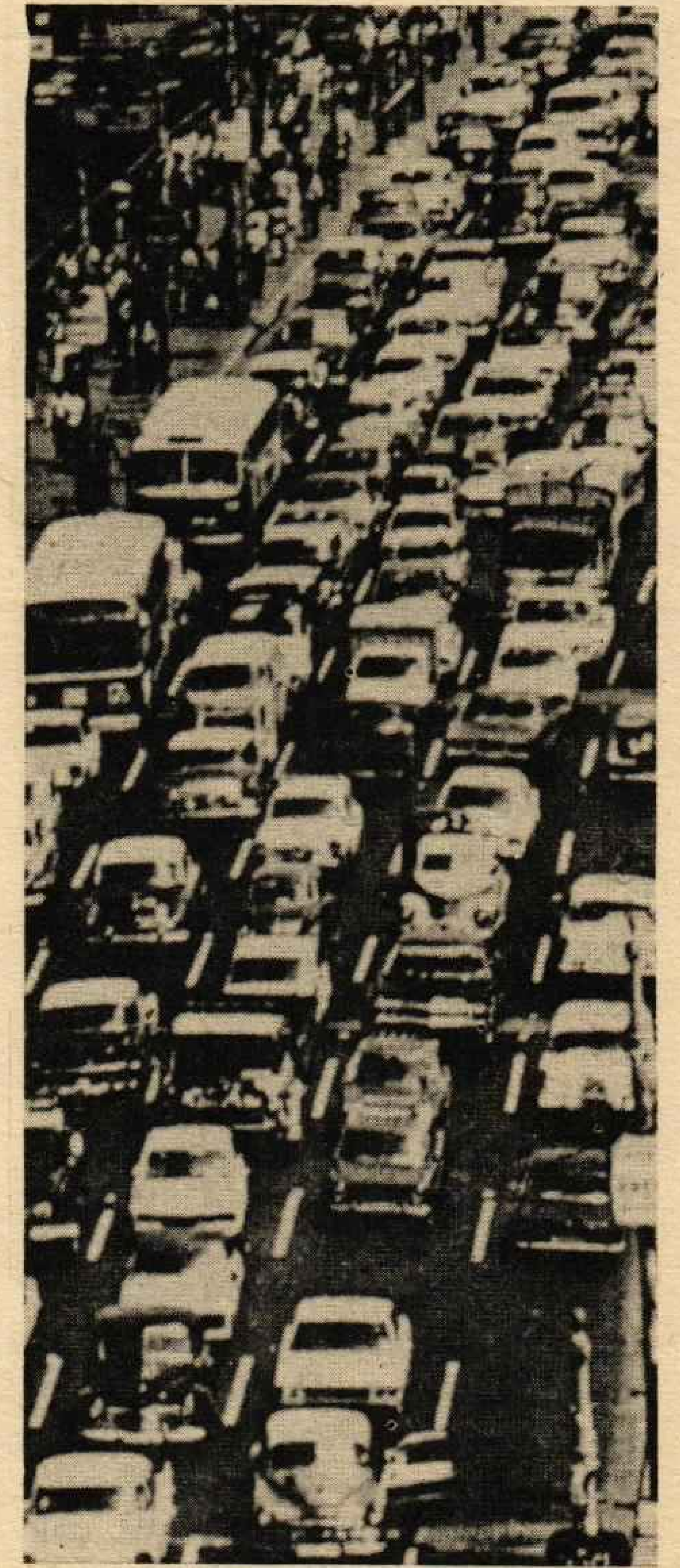
KÜÇÜK MÜLKİYET ERİMEĞE MAHKUMDUR

Belirtmemiz gereken bir başka önemli nokta da bilimin şaşmaz tecellisidir. Çünkü küçük mülkiyetin tarihsel süreçte giderek erimesi ve yokolması kaçınılmazdır. Küçük mülkiyetli ara tabakaların bu gerçeği kavrayamadıkları da açıktır. Bu kesimlerin çıkarları, bugün tekelci sermayeye karşı işçi sınıfının yanına gelmekten, yarın ise işçi sınıfı öncülüğündeki yeni toplumsal düzene geçerek, işçi sınıfının sosyalizm altında onları küçük mülkiyetten ve bu küçük mülkiyetin getirdiği olumsuzluklardan özgürleştirmesinden geçmektedir.

Sözkonusu küçük mülkiyetli emekçilere bu bilimsel gerçekliğin kavratılması kendi uzun —ve kısa— erimli çıkarlarının gösterilmesi, ise hiç kuşkusuz işçi sınıfı partisinin programı çerçevesinde bu kesimler arasında yapacağı uzun ve sabırlı çabalarına ve onları anti-tekelci, anti-emperyalist mücadeleye kazanmasına bağlıdır.

Son bir nokta olarak konumuzla bağıntısı bulunan bir hususu daha hatırlatmak istiyoruz. Türkiye'de kitle taşımacılığı gerçekleşmediği büyük kent belediyelerinin tanzim satışları çok sınırlı kaldığı için sosyal demokrat hükümet adıgeçen direniş kararı üzerine paniğe kapılmıştır. Oysa, şehirlerarası planda demiryolu taşımacılığı gelişkin bulunsaydı, kentlerde belediye hizmetleri yurttaşlara gerek kitle taşımacılığı açısından, gerekse aracı kârları hayli azaltılmış ürün pazarlaması bakımından götürülebilseydi. bu hususlar geniş emekçi yığınların çıkarına olacaktı.

Bunları gerçekleştirmek belediyelerin gündemindeki başlıca görevlerden birisi olmalıdır.

Kuruluşunun 30.Yılında

DÜNYA BARIŞ KONSEYİ

BARIŞ, YUMUŞAMA, SİLAHSIZLANMA ve ÇOCUKLAR

İçinde bulunduğumuz yıl, Birleşmiş Milletler tarafından Uluslararası Çocuk Yılı olarak ilân edilmiştir.

Kapitalist ülkelerde ve bu arada Türkiye'de burjuvazi Uluslararası Çocuk Yılı'nın içeriğini boşaltmakta, bu yılın amacını saptırıp yozlaştırmakta ve konuyu klişeleşmiş birtakım süslü sözler altında bayağılaştırmaktadır.

Özellikle ülkemizde «Çocuk çiçektir» edebiyatıyla başlayan ve «yılın en güzel çocuğu», gibi yarışmalarla Çocuk Yılı'nın anlamını tümüyle koflaştıran gayretler, burjuvazinin amaçlarına hizmet etmektedir.

Oysa, çoğunluğunu anti - emperyalist ve anti - kapitalist devletlerin oluşturduğu Birleşmiş Milletler'in 1979 Uluslararası Çocuk Yılı'ndan amacı bu değildir. Asıl amaç, tüm dünya çocuklarına daha iyi bir yaşam ve daha iyi bir gelecek sağlamaktır.

Bu ise, ancak ve ancak, dünya çapında emperyalizme ve uluslararası gericiliğe karşı verilmekte olan barış, demokrasi, ulusal bağımsızlık, sosyal ilerleme ve sosyalizm mücadelesinin güçlenmesi ve Uluslararası Yeni Ekonomik Düzen'in kurulmasıyla mümkündür.

Dünya Barış Konseyi, Uluslararası Çocuk Yılı'na büyük önem vermiş ve her türlü emperyalist ya da diğer gerici saptırmalara karşı, Uluslararası Çocuk Yılı'nı doğru içeriğiyle kapsamlaştırmak için tüm dünya çocuklarının çıkarları ve geleceği doğrultusunda çalışma yürütmeye başlamıştır.

Günümüz dünyasının en önemli sorunu olan barış mücadelesinin çocuklarla çok yakından ilişkisi vardır. Çünkü dünyada barış ve güvenliğin tehlikede olması, emperyalist metropollerin silâhlanma yarışını tırmandırmaları, gerek kapitalist devletlerde gerekse azgelişmiş ülkelerde çocukların yaşam koşullarının iyileşmesinin önündeki en büyük güçlüklerden biridir. Ayrıca yumuşama sürecinin önüne çıkartılan emperyalist ve militarist engellerle uluslararası gerginliği arttırmaya dönük gayretler, dünya barış ve güvenliğini tehlikeye sokmaktadır. ABD emperyalizminin nötron bombası ve benzeri yeni kitle imha silâhları insanlığı ve yarınki yetişkin kuşakları oluşturacak olan bugünün çocuklarını tehdit etmektedir.

Henüz önlenmemiş olan nükleer savaş tehlikesi dünyamızın geleceğinin —ve dolayısıyle dünya çocuklarının— önündeki en büyük tehlikedir.

Çocuklarımızın geleceğini güvence altına almak için, herşeyden önce nükleer savaş tehlikesini ortadan kaldırmak gerekir.

Hiç kuşkusuz, tüm dünya çocuklarının kurtuluşu bütün insanlığın kurtuluşu gibi ancak ve ancak sosyalizmin tüm dünyada kurulmasına bağlıdır. Nitekim sosyalist ülkelerde çocukların yaşamları ve engin olanakları bunun en somut örneğidir.

Ne var ki, tüm dünyanın sosyalizme geçmesi gibi uzun erimli bir süreçte, bugün karşımızda olan ivedi sorun, barış sorunudur. Ve bu nedenle, barış mücadelesi, çocukların çıkarlarını doğrudan doğruya ilgilendirmektedir.

Bugün çocukların daha iyi yaşam koşullarına ulaşmaları için hayati önem taşıyan barış mücadelesinin yanısıra, emperyalizme ve gericiliğe karşı verilmekte olan bağımsızlık, demokrasi ve ilerleme mücadelesinin de büyük önemi vardır. Çünkü, en kötü yaşam koşulları altında yaşayan çocuklar, emperyalizmin sultası altındaki ülkelerde bulunmaktadırlar.

Emperyalizme, sömürgeciliğe, yeni sömürgeciliğe karşı bağımsızlık ve ilerleme yolundaki sürdürülen uğraşlar, bu ülkelerde çocukların sadece yarınıyla değil, bugünüyle de yakından bağıntılıdır.

Öte yandan, çürümekte olan kapitalist düzene karşı, kapitalist ülkelerdeki demokrasi ve ilerleme mücadelesinin çocuklar açısından taşıdığı önem açıktır. Bu konuları ileriki sayılarımızda ele alacağız.

ABD HAPİSHANELERİNDE 300.000 ÇOCUK

Amerikan hapishanelerinde düzenden kopan 300 000 çocuk ve delikanlı var. Bu çocuklar hiçbir cinayet işlememişlerdir. Onların demir parmaklıklar arkasında tutulmalarının tek nedeni, mevcut duruma başkaldırmaları. Bunu, çocuklarla ilgili ulusal adalet - konseyi yönetim kurulu üyesi meşhur Amerikalı hukukçu Kennet Vuden, ABD Başkanı Carter'e yazdığı bir açık mektupta belirtiyor. Canilerle birlikte aynı hapishanede bulundurulan ve tek kusurları evden kaçmak, okula devamsızlık veya okulu bırakma ve buna benzer yaramazlıklar olan bu çocuklar Kennet Vuden tarafından savunulmaktadır. Bu çocuklara «ıslah olmaz» çocuklar deniliyor. *«Tabii, mevcut düzen içerisinde kendine yer bulamayan bu gençleri demir parmaklıklar arasında tutmak için (ıslah olmaz) formülü işe yarar bir formüldür»* diyor Kennet Vuden. Yoksulların çocukları rutubetli ve sidik kokusunun, bozuk yiyecek artıklarının pisliğine karışmış beton hücrelerde bulunduruluyor. Burada güneş yok. Bu çocuk hapishanelerine «düzeltme okulları», «çiftlik» «eğitim merkezi» vb. gibi adlar takılıyor. Burada çocuklar adeta depolanıyor. Yani, çok açık bir dille söyliyecek olursak, ölüp gidiyor. Başkan Carter Seçim kampanyasını yürüttüğü sırada Beyaz Saray'a yakın bir yerde Kolumbiya'da bir koğuşta hapishanedeki çocuklar arasında intihar vakaları oluyordu.

Kennet Vuden Başkan Carter'a açık mektubunda şöyle diyor:

«Birmingam'da, Alabama'da ve ülkemizin başka yerlerinde, ülkemizin genç yurttaşlarının aslan kafesine ve Saygon rejiminin Vietnam'daki toplama kamplarına benzeyen kafeslerde bulunduklarına tanık oldum.»

Kennet Vuden ABD'de çocukların özgürlük ve insan haklarından yoksun oldukları 30 kenti gezmiştir. Bilindiği gibi Amerikan Kongresi'nde iki kanun var, biri 1021 sayılı ötekisi de 6111 sayılı. Bu kanunlar çocukların serbest bırakılmalarını öngörüyor. Bu amaçla kentlerin yönetimine beş yıllık bir süre tanınıyor. ABD Dışişleri Bakanı Cyrus Vance şöyle diyor, *«bizim devletimiz insanların yaşam koşullarının iyileştirilmesine çalışan ülkelere yardım edebilir»*. Böyle diyor ama, ABD'de 300 000 çocuğun yaşam koşullarının iyileştirilmesi için valilere ve yasal organlarına yardım edemiyor. Bu işi, yani bu çocukların yaşam koşullarının iyileştirilmesini Başkan Carter'in insan hakları işleriyle görevli danışmanı Miss Patrisya Derian da yapacak durumda değildir. Başka ülkelerdeki gerici rejimlerin eylemlerini gözetleyen Bayan Patrisya şöyle diyor, *«işkence yasa dışı ilan edilmelidir»*.

Adeta bu sözlere bir cevap olarak Vuden şöyle diyor, *«evet, aman tanrım, işkence yasa dışı edilmeli ama sadece Şili'de değil. Federal Soruşturma Bürosu'nda ölesiye dövülerek hapishanelere yollanan çocuklar gördüm. Burada erginlik yaşına varmamış hamile kızlar da bulunduruluyor»*.

Vuden mektubunda Amerikan hapishanelerinde insanın yüreklerini parçalayan işkence yöntemlerinden sözediyor. Mesela Florida'da çocukların kan damarlarına idrar iğnesi yapmışlardır. Vuden, Virjinya eyaletindeki hapishanede başaşağı ipe çekilmiş bir çocuk görmüştür. Hapishane duvarlarını aşarak içeri giren şiir varmış, sanat varmış. Bu hapishane duvarlarının arkasında üç yüz bin suçsuz çocuk bulunduruluyor. Şiirler insanın yüreğini paramparça ediyor. Yağlıboya resimleri ancak gri ve siyah renklerle süslenmiştir. Bu sanat, büyüklerin çocuklara karşı ilgisizliğini övüyor. Politikadan anlamayan ve doğru dürüst konuşamayan çocuklar, seslerinin büyükler tarafından işitilmesini istiyor. Vuden, hapishane hücresinde intihar etmiş olan 14 yaşındaki bir çocuğun şu mektubunu iletiyor:

«Yeryüzünde bir çatlak var
Oraya, o zifiri karanlığa
düştüm ben
Yukarıdan insanlar bana
gözlerini diktiler
Yarabbim akıllarından ne
geçiyor onların
Beni burada çürütmek mi
Yoksa yeniden gün ışığına
çıkarmak mı?
Ben sağ mıyım, yoksa
ölümüyüm artık?
Aman tanrım, başımdaki
bu çatlaktan beni kim
kurtaracak?»

Kennet Vuden, Başkan Carter'e yazdığı mektupta, cinayet işlememiş olan çocuklardan söz ediyor. Bunların sayısı bugün ABD'nin hapishanelerinde üç yüz bindir. New-York Üniversitesi dekanı Profesör Mario Fantini şöyle yazıyor: *«İnsanlar, özellikle de çocuklar, kendilerini dişli mekanizmasının gereksiz bir dişi sayınca, anlamla dolu yaşama ve çalışmaya karşı ilgilerinin altüst olduğunu görünce, bu acımasız yazgıdan öç almaya kalkarlar»*...

BATI SAHRA'DAN DÖNEN ALİ KAR'LA SÖYLEŞİ

POLISARIO Cephesi'nin dâvetlisi olarak S.D.A.C.'nin 3. kuruluş yıldönümü törenlerine katılan TSİP delegasyonundan Ali Kar'la yaptığımız ve bir bölümünü geçen sayımızda yayınladığımız söyleşinin bir başka bölümünü de bu sayımızda yayınlamaya devam ediyoruz.

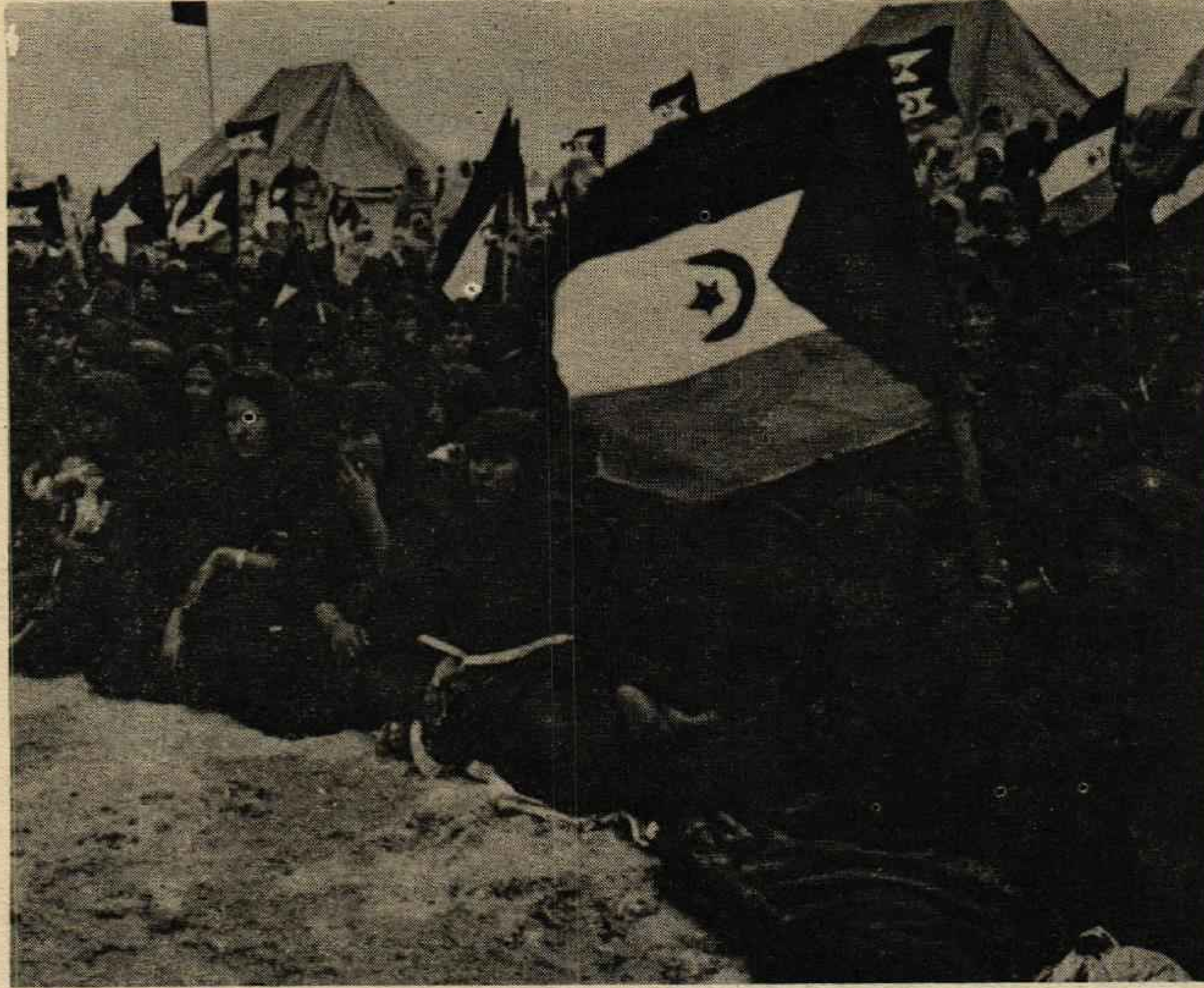
BİRLİK : Sahrada halkın topyekün kurtuluş savaşına kadınların kitlesel olarak katıldıklarını, mücadelenin her alanında aktif görevler üstlendiklerini ve bunları başarıyla yerine getirdiklerini biliyoruz. Sahra kadınlarının Kurtuluş mücadelesindeki yerleri ve çalışmalarının somut biçimleri hakkında gördüklerinizi kısaca aktarır mısınız?

ALİ KAR : Kadınlar ulusal kurtuluş savaşlarında önemli bir yer tutuyorlar. Sahra Kadınları da tıpkı Vietnam ve Filistinli kadınlar gib ulusal kurtuluşun her alanında ak tif görevler üstlenmiş bulunuyor lar. Bunu, gerek gezimiz sırasındaki gözlemlerimizden, gerekse Sahra'nın tek kadın kuruluşu olan Sahra Ulusal Kadın Örgütü merkez yöneticileriyle yaptığımız görüşmelerde somut olarak izleme imkanı bulduk.

Aynı zamanda Parti politbürosu üyesi olan Ulusal Kadın Örgütünün Genel Sekreteri Bayan Fatimetu Ment Alali ve öteki merkez yöneticileri, kadınların her kademede parti görevlerini başarıyla yerine getirdiklerini, her kadının mutlaka bir devlet komitesinde görev yaptığını, aynı kadınların, gerektiğinde, silah elde savaştığını belirttiler. Sahra'nın ağır çöl şartlarına erkeklerle birlikte göğüs gererek savaşan kadınların gerçekten üstün bir özveriyle sorunların üzerine gittiklerini söylemek mümkün.

Kadın Örgütü Genel Sekreteri, mücadelelerine omuz veren ve enternasyonalist dayanışmanın gereğini yerine getiren örgüt ve kuruluşların çabalarına yüksek değer biçtiklerini, ancak sorunlarının henüz çözülmüş olmaktan uzak bulunduğunu ifade etti. Ve bizden, Türkiye ve dünya kadınlarına mesaj olarak iletmemizi istediği şu sözleri söyledi:

«Halkımızın mücadelesine gösterdiğiniz yakın ilgiden ötürü teşekkür ederim. Dünya ve Türkiye kadınlarına selam! Mücadeleyi sürdürme kararımız ve azmimiz kesindir. Halkımızın mücadelesi tam kurtuluşa kadar sürecek. Türkiye ve bütün dünyadaki kadınların mücadelelerini destekliyoruz. Onlarla en yakın dayanışma duygularımızı Sahra kadınları adına ifade etmek isterim. Sahra kadının kavgası yalnız kendisi için değil, bütün kadınlar içindir.»

BİRLİK : Batı Sahra'nın nutusu çok az ama zorlu bir savaşı başarıyla sürdürüyor. Bunun aynı zamanda bir örgütlenme sorunu olduğu açıktır. Sahra halkının silahlı güçleri nasıl örgütlenmiştir ve savaşı hangi zeminde yürütmektedir? Bu konuda kısaca bilgi verir misiniz?

ALİ KAR : Her ülkede silahlı kuvvetler örgütü, ülkenin somut şartlarına göre oluşur. Genel olarak bunu ,paralı veya zorunlu askerlik hizmeti ve gönüllü halk orduları şeklinde ikiye ayırmak yanlış olmaz. Zora dayalı şekillenmiş ordular genel olarak sermaye çıkarlarının ve burjuva iktidarının korunmasını üstlenmeleriyle karakterize edilirler. Bu tip ordular aynı zamanda emperyalist saldırganlığın ve haksız savaşların aracıdırlar. Bu orduların, kendi ülkelerinin emekçilerine karşı baskı ve zorbalığın araçları olarak kullanıldıklarını bilmiyenimiz yoktur. Hitler'in, Mussolini'nin, Şah'ın veya Pinochet'in orduları buna örnektir. Emperyalizmin maşası ordulara örnek: ABD, Israil ve Çin ordularını örnek göstermek mümkün. Bu ordular aynı zamanda dünya barışının düşmanı militarizmin hem aracı, hem de can damarıdırlar.

Ulusal özgürlüğün ve egemenliğin kurtarılması ve korunmasının aracı durumundaki gönüllü halk orduları ise nitelik itibarıyla diğerlerinden ayrılırlar. Dünya barışının da güvencelerinden bir olan bu ordulardan biri de POLISARIO ordusudur. Bu ordu ,ulusal kurtuluş mücadelesi veren istilacılara karşı haklı bir savaş sürdüren bir ordudur.

POLISARIO Cephesi, ordunun savaş gücünün askeri eğitim yoluyla artırılmasına çalışırken, öbür yandan ordu içinde siyasal eğitime de büyük önem vermektedir. Hatta rahatça söylenebilir ki, siyasal eğitim Batı Sahra ordusunda temel eğitim niteliğindedir. Sahra ordusunun bütün mensupları aynı zamanda Parti üyesidirler.

Bence, emperyalizmin çok yönlü desteğini sağlamış bulunan Fas ve Moritanya ordularına karşı üstün başarılar elde eden Batı Sahra ordusunun başarılarında bu yapısının payı büyüktür. Son askeri harekatlarda POLISARIO'nun, Fas ordusundan, bir tugayı donatacak kadar silah ve askeri gereç elde ettiğini söylersem yaklaşık bir bilgi edinmek mümkün olur.

Elde edilen bu silahların ABD yapısı olduğunu bizimle birlikte birlikte dünyanın dört bir yanından gelen 250'den fazla basın ve televizyon muhabiri gördüler.

Bizzat konuştuğumuz bir esir Faslı pilot, Fas ordusunun isteyerek savaşmadığını itiraf ediyordu. Haksız bir saldırıda ısrar eden Fas bugün emperyalist destekten başka dünyada yapayalnız bulunuyor. 18 Devlet ve 70 kadar komünist, ilerici parti ve bağımsızlık hareketi temsilcileri ise, törenlerde POLISARIO Cephesiyle dayanışmalarını ifade etmek için hazır bulunuyorlardı.

BİRLİK : Savaşan bir halkın Cephe gerisindeki hayatının da ilginç çizgileri olmalıdır. Özellikle sağlık hizmetlerinin bu durumda büyük önem taşıdığı ve eldeki olanakların en verimli şekilde kullanılması zorunluluğu tartışılamaz. Sahra halkı bunu nasıl başarıyor?

ALİ KAR : Kurtarılmış bölgelerde inşa edilmiş olan 400 yataklı bir hastaneyi ve bir ilkokulu gezdik. Tek katlı, kerpiçten yapılmış ve üç pratisyen hekimin görev yaptığı hastane ,açıkça söylemeliyim, Türkiye'deki en gelişkin hastanelerden bile daha temiz ve daha güven verici. Hastanenin bütün cihazları ve sağlık malzemesi uluslararası dayanışma yoluyla sağlanmış. Sağlık Bakanı bize, kapitalist ülkelerden pek çok yardım derneğinden yardım aldıklarını ama bazen de —zayıflama ilâçları gibi— hiç işlerine yaramayan ilâçların gönderildiğini belirtti.

Hasta çocuklar anneleriyle birlikte hastaneye yatırılıyorlar. Böylece anneler hem çocuklarının bakımına yardımcı oluyorlar, hem de çocuklarını tedavi ettirdikten sonra, pek çok pratik sağlık bilgisi edinmiş olarak hastaneden ayrılıyorlar, halk sağlığı alanında bu bilgilerini başarıyla kullanıyorlar. Bu nedenle hastanelerde ayrıca eğitim salonları var. Okuma-yazmadan, siyasal eğitime kadar her şey planlanmış. Ancak araç ve gereç yönünden daha pek çok şeye ihtiyaçları var ve bekliyorlar.

BİRLİK : Devletin komiteler halinde örgütlendiğinden sözetmiştiniz. Bu komitelerde nasıl bir örgütlenme tarzı ve somut çalışma biçimleri sözkonusudur ve çalışma alanlarının başka komitelerle zorunlu kıldığı bağlantılar ve bunların işleyiş biçimleri nedir?

ALİ KAR : Bir köy komitesinin çalışmalarını izledik. Üçü kadın 11 kişiden oluşan komite bir çadırda çalışıyor. Erkeklerin çoğu zaten cephede. Köy komiteleri bölge komitelerine bağlı olarak çalışıyorlar, onlar da merkez komitesine bağlı olarak görev yapıyorlar.

Bütün köy halkı 9 veya 11 kişilik gruplar halinde ekipleştirilmiş. Köyün sorunları bu ekiplerde tartışılıyor ve karar haline getiriliyor. Köy komiteleri kendilerine sunulan bu kararları olanakları ölçüsünde yerine getiriyor. Buna olanak bulamadığı durumlarda bölge komitesine başvurarak yardımını ister. Bu aşamada da çözümü mümkün olmayan sorunlar Merkez Komitesi'ne gider.

Köy komiteleri ekonomik sorunlardan örgütsel sorunlara kadar bütün problemlere eğilir. Yaptığımız temaslar, köylüler arasında kollektif ve siyasal bilincin oldukça gelişkin olduğunu gösterdi.

Komitenin kadın üyelerine şöyle bir soru yönelttik: «Ülkeniz işgal edilmeden önce küçük de olsa tarlalarınız, atölyeleriniz, maden ocaklarınız vardı. Şimdi bütün bunlar düşmanın işgali altında bulunuyorlar. Ancak zaferiniz kesindir. Ve siz bu zaferi elde ettikten sonra, eskiden özel mülkünüz olan bu kaynakları nasıl kullanmayı düşünüyorsunuz?»

Kadınlar: «POLISARIO'nun 4. Kongresi'nde bir program yaptık. Bu programa göre bütün işletmeler toplumun ortak malı olacaktır. Biz bunları kollektif olarak işleteceğiz,» diye cevap verdiler.

Biz bu cevaplardan, kurulması amaçlanan toplumun biçimi konusunda da Sahra Halkı'nın bilinçli ve kararlı olduğu sonucuna vardık. Savaşan ve inşa edenin, Sahra'da, topyekün toplumsal bilinç ve kollektif ruh olduğunu söylemek doğru olur.

DEMOKRATİK EDEBİYAT GELENEĞİMİZ VE SABAHATTİN ALİ

Seyit Nezir

Batıda gerçekçiliğin, burjuvazinin iktidarını perçinlediği dönemde hızla yükseldiğini düşünecek olursak, bizde oldukça erken, ama bu nedenle de oldukça hastalıklı bir biçimde serpildiği gözden kaçmayacaktır. Uluslaşma sürecinin noktalandığı, burjuvazinin demokratik kültürünün yerini yozlaşmış değerlerin kapladığı ve demokratik geleneğin işçi sınıfınca omuzlandığı batıda, yazar, geleceğe ait hayallerini yitirmiş bir bireydir. Kapitalizm, onurlu olan ne varsa çiğneyip geçmekte, iyi ve güzel olanın tahtına, parayı ve çirkefliği oturtmaktadır. İnsana vereceği güzel bir gelecek yoktur. Tersine hep almakta ve sermayenin kanlı ellerinde kirletmektedir. Batılı burjuva yazarın, onu bütün olumsuzluğuyla yansıtma, gerçekçi bir gözlemle eleştirme çabası, buradan, kapitalizmin kendisine ve dolayısıyle insana verecek birşeyi olmayışından kaynaklanır. Elbette gidip, daha ilk gençlik yıllarını yaşayan, öfkeli ve deneysiz, bilimsel bir dünya görüşünden yoksun, gelecek konusunda hiçbir güvence veremeyen işçi sınıfının yanında saf tutacak değildir. Ya aristokrasinin altın çağını özleyecek, ya insanlığa karamsar bir tablo çizecek, ya da artık tarih olmuş burjuva demokratizmini yaşatmaya, diri tutmaya çalışacaktır. Ama bunu, anlattığı dünyanın çirkinliklerini gösterme gereğini, gerçekçi ve eleştirel bir yöntemle yerine getirecektir.

Oysa, gerçekçiliğin yükseliş döneminde, sömürgeleşmekte olan Osmanlı toplumunun yazarı, eski yapının parçalanıp, yerini yeni ilişkilere bırakmasından henüz umutludur. Yüzü geleceğe, batıdaki ilişkilere dönük bir yazar olarak, gerçekçiliği, eski yapının eleştirisiyle görevlendirecektir. Ama çok kısa bir süre içinde, ayakları suya erecek, en önce kendisini yaralayan kapitalist ilişkiler karşısında şaşkınlığa düşerek, duygulu ve çarpık bir gerçekçiliğe yönelecek, eski değerlerle yenileri arasında düşsel bir uzlaşmayı, «bize özgü» dengeyi arayacaktır. Cumhuriyetin ilk dönemi, gerçekçi yazarın, neye el atsa elinde kaldığı bir dönem olacaktır.

Boşuna bir arayıştır bu. Tarih kararını çoktan vermiştir! Türkiye, şu ya da bu biçimde, kapitalist ilişkiler ağı içinde yerini alacaktır. Sorun, bu yeni yapının Türkiye'yi ele geçirme süreci içinde, nelerle karşılaşacağının bilinmesidir.

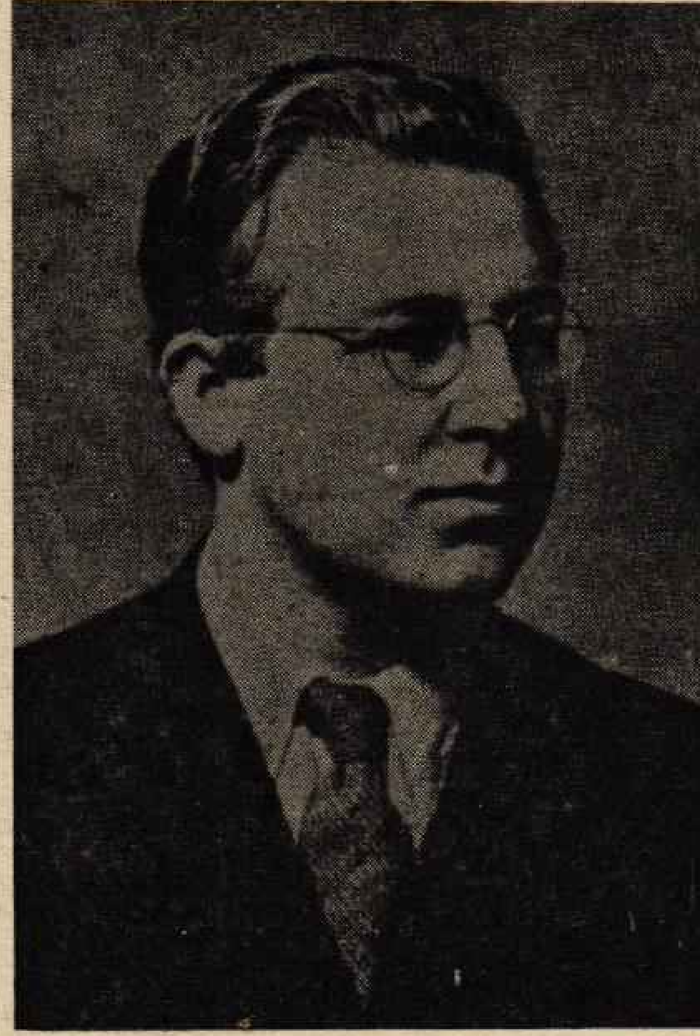
Büyük Ekim Devrimi'nin işçi sınıfına ve insanlığa bütün bir dünyayı kazandırmakta olduğunu yakından gören Nâzım, burjuva yazarın düştüğü çözümsüzlüğün aşılma gerecini bulmuş bir yazar olarak ülkeye dönecektir. Bu gereç, işçi sınıfının bilimsel dünya görüşünü edinmiş bulunan ve onu edebiyatın kurtarıcı bilinci yapan sosyalist gerçekçiliktir.

Sabahattin Ali, Nâzım'ın eski edebiyatı hurdaya çevirdiği yıllarda, gerçekçi hikâyeleri, şiirleriyle, kendisine edebiyat dünyasında yol açmaya çabalamaktadır. Ama bu gerçekçilikte, dönemin kof halkçılığını aşan, eleştirel olmakla yetinmeyen, demokrat ve ileri bir öz vardır. Nâzım bunu, Sabahattin Ali'nin Resimli Ay dergisinde yayınlanan «Bir Orman Hikâyesi»yle ilgili olarak şöyle açıklar: «Köylü psikolojisinin bütün tutucu ve ilerici yanlarını, ilkel sermaye birikimini yapan egemen güçlerin genişleme yolunda köylüyü nasıl dağıttığını... zeki bir aydınlık içinde görüyoruz.» Yıllar sonra, ilk hikâyesini, polisin kara listesindeki Resimli Ay dergisine verişiyle ilgili olarak da şunu söyler: «İlk yazısını bize getirişi, Sabahattin'in anti - emperyalist, demokratik temayülünü gösteriyordu.»

Sabahattin Ali'nin «İnkılâpçı, demokrat» gerçekçi özelliğini, kendi sözleri de yeterince aydınlatmaktadır: «Edebiyat... bir nevî propagandadır. Ben hiçbir zaman sanatın maksatsız olduğuna kâni olmadım. Sanatın bir tek ve sarih maksadı vardır: İnsanları daha iyiye, doğruya, daha güzele yükseltmek, insanlarda bu yükselme arzusunu uyandırmak.»

İşte onu eleştirel gerçekçilerden ayıran, hem de nitel anlamda ayıran, edebiyata yüklediği bu işlevdir. Burjuva gerçekçi yazar, insanlığın durumunu kavrayamaz, ancak yansıtır. Bu miyopluk, insanlığın kurtuluşunu gösterme, dahası görme çabasından alıkoyar onu. Kapitalizmin yıkıcılığını ve insani derinliği, erdemleri, yücelikleri karanlığa gömüşünü tasvir eder yalnızca. Elbette bu kadarı bile, azımsanmayacak bir başarıdır ve insanda kurtuluşunu kapitalizmin dışında arama ihtiyacını doğurur. Ama o kadar!

Oysa, gerek Rus demokratik edebiyat geleneği, gerekse Türk edebiyatında Sabahattin Ali'nin başlattığı çığır, gerçekliği evrilişi içinde irdeler ve onun gelecekte alacağı yönü okuyucuya duyurur. Sabahattin Ali'yi bu noktaya getiren şey, yerli burjuvazinin ilerici özünü yitirmesi ve köylülüğün, emekçi sınıfların demokrat ruhunu gözlemesi değildir yalnızca. Rus demokratik edebiyat eleştirisini yakından tanıması da değildir. Sosyalizmin, Sovyetler ülkesinde maddî bir gerçeklik olarak yükselişi ve artık bastığı toprak ayağının altından kaymakta olan ve çareyi faşizmde arayan emperyalist dünyanın da işçi sınıfının mücadelesiyle çökertilmekte oluşudur. Bu somut olayı konu edinen ve kendi diyalektiğiyle kavgaya giren yeni bir edebiyatın, sosyalist gerçekçi edebiyatın doğuşudur. Yanıbaşında, önünde, bu edebiyatın evrensel düzeyde, gözde yaratıcılarından Nâzım gibi bir devin bulunmasıdır.

Nitekim, burjuva - gerici sanat anlayışlarına karşı, «sanat, gaye değil, vasıtadır. Gaye hayattır.» görüşünü savunması, bunu eserlerinde devrimci - demokrat bir özle sergilemesi; bütün bu etkileri sağlam bir bileşimde özümlemesi sonucu mümkün olmuştur. Eserlerinde, dönemin kapitalist ilişkilerinin, metropol şehirden kırsal kesimlere doğru yayılırken yarattığı yıkımın, canlı bir biçimde yansıması, işte bu derin kavrayışın sonucudur. Ama o, ne bu yıkımı tasvir etmekle yetinmiş, ne de buna hayıflanmıştır. Tersine, birçok hikâyesinde, çelişkiler yumağının bağrındaki yeni olanı, tohum haline gelişeni sezmiştir. «Hepsi hayata birer miktar kin borçlu» olan ve kapitalizmin yoksullaştırıcı gücü karşısında yarı - aydın serseriler, düşkünler olmaktan kurtulamayan amaçsız insanların faşist örgütlerin ağına nasıl yakalandıklarını anlattığı «İçimizdeki Şeytan» da, faşizmin vurucu gücünü ve tabanını çok önceden gösterebilmiştir. Yalnızca onu değil, faşizmi hangi güçlerin durduracağını da: «Bugün şurada burada teker teker yaşayan ve çalışanlar, yarın birleşince bir kuvvet olacaklar ve en kuvvetli silâh; haklı olmak silâhını ellerinde tutacaklardır.»

Sabahattin Âli, «Kitle ile beraber ıstırap çekmeyen, halkın sevinci ile yüzü gülüp onun isyanı ile şaha kalkmayan» bir yazarın halkçı olamayacağını öne sürer. Halkçılığın gerçekçilikle bütünlenmediği bir edebiyatın, gerçek hayatı ve insanı kavrayamayacağını savunur. Ama bunu, yazar için olduğu kadar, halkçı geçinen aydınlar için de geçerli görür. «Köpek» hikâyesindeki mühendisle köylü arasında geçen konuşma, birkaç cümle ile aslında bütün bir devrin «köycü» aydınlarını mahkûm eder:

— Ne diye cevap vermiyorsun, dedi (mühendis). Bak biz seninle nasıl alâkadar oluyoruz. Sen bizim köylü kardeşimizsin. Biz de sizdeniz.

Çoban alâka ile sordu:

— Kimlerdensiniz?

Burada «kimlerdensiniz» sorusu, bu tek kelimelik cümle, gerçekte aydınların suratına tokat gibi indirilmiş bir cevaptır. Yine burada Sabahattin Ali'nin popülizme düşmediği, aydın düşmanlığı yapmadığı, tipik burjuva aydın şarlatanlığını ve onun yakayı nasıl ele verdiğini göstermek amacında olduğu belirtilmelidir.

Sabahattin Ali, Türk demokratik edebiyat geleneğinin öncüsüdür. Lenin'in Bielinsky, Dobrolyubov, Çernışevski'yle övünmesi ve onları işçi sınıfının, emekçi halkın, demokrat aydınların öğretmeni olarak nitelemesi ne kadar yerindeyse; Türkiye'de ilerici - demokrat kültür ustalarının onunla övünmesi ve ondan dersler çıkarması, o kadar yerindedir. Marko Paşa'da, 1947'de çıkan bir yazısındaki şu cümleler, bugün de her demokratın altına imza atabileceği bilinç ve yetkinliktedir:

«Biz istiyoruz ki, bu memlekette yapılan her iş, üç beş kişinin çıkarına değil, bu toprakları dolduran milyonların yararına olsun.

«Biz istiyoruz ki, bu topraklar üzerindeki insanlar, kafalarında taşıdıkları fikirlerden dolayı değil, bu yurdun ve bu halkın yararına yahut zararına yaptıkları işlerden hesap versinler.

«Biz istiyoruz ki, şu topraklar ve onun üzerinde yaşayan insanlar, hiçbir yabancı devletin oyuncağı olmasın.»

Şimdi kimileri hâlâ şunu tartışıyor: Sabahattin Ali yaşasaydı, eserini sosyalist gerçekçi boyutlara ulaştırır mıydı?

Biz, bu soruyu şöyle soruyoruz: Görevini yapmasaydı, en verimli çağında katledilir miydi?

ANAYASA MAHKEMESİNİN 142. MADDEYLE İLGİLİ KARARININ ELEŞTİRİSİ

DEMİR ÖZLÜ

Anayasa Mahkemesi'nin Türk Ceza Kanunu'nun 142. maddesinin anayasaya aykırılığı konusunda vermiş olduğu kararın, günlük basına yansıyan haberleri demokratik ve siyasal yaşamımız açısından umut kırıcıdır. Anayasa Mahkemesi, Türk Ceza Kanunu'nun, 142. maddesinin 1., 2., 3., fıkralarının Anayasaya aykırı olduğuna ilişkin, İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesinin başvurusunu, *başvuran mahkemenin yetkisiz olduğu gerekçesiyle,* biçim yönünden reddetmektedir. Bu gerekçe, yaşadığımız sıkıyönetim döneminde, 142. maddeye aykırılık dâvalarını yargılamak görevinin, sıkıyönetim mahkemelerine düşen bir görev olduğu konusunda da, kapalı bir görüş öne sürer gibidir.

Gene günlük basından öğrendiğimize göre, bu red gerekçesinde, sıkıyönetim döneminde sivil mahkemelerin yetkisine giren dâvalarla ilgili olarak Anayasa Mahkemesine dâva açmaya yetkisi olmadığı kanısına varmıştır. Bu karar, eğer basına yansıdığı gibiyse —ki öyle görülüyor— yürürlükteki hukuk (ilgili kanunlar) ve Anayasamızın sistemi açısından baştan sona tutarsızdır, hukuka uygun bir karar olarak görünmemektedir.

Konunun eleştirisini, hukuksal açıdan şöylece özetleyebiliriz:

— Gerçekten bir sıkıyönetim rejimi içinde yaşamaktayız. Hangi hallerde sıkıyönetim ilân edileceği Anayasanın 124. maddesinde belirtilmiştir. Sıkıyönetim, Anayasaya göre şu hallerde ilân edilebilir: *a)* savaş hali, *b)* savaşı gerektirecek bir durumun başgöstermesi, *c)* ayaklanma olması veya vatan ve cumhuriyete karşı kuvvetli ve eylemli bir kalkışmanın başgöstermesi, *d)* ülkenin ve milletin bölünmezliğini içten veya dıştan tehlikeye düşüren veya Anayasanın tanıdığı hür demokratik düzeni veya temel hak ve hürriyetleri ortadan kaldırmaya yönelen yaygın şiddet hareketleri hakkında kesin belirtilerin ortaya çıkması.

İçinde yaşamakta olduğumuz sıkıyönetim rejimi, 26 Aralık 1978'de, Anayasada belirtilen bu tür halden *dördüncüsünün* ortaya çıktığı gerekçesiyle ilân edilmiş ve Meclisce tasdik görmüştür. Maraş olayları sonucu alınan sıkıyönetim kararının gerekçesi: 'yaygın şiddet eylemleri'dir.

— Sıkıyönetim ilân edilince, 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanunu yürürlüğe girmektedir. Sıkıyönetim Kanunu'nun 13. ve 15. maddeleri de, sıkıyönetim rejimi yürürlüğe girdiğinde, kurulan Sıkıyönetim Mahkemelerinin hangi fiillerle ilgili dâvalara bakacağını düzenlemektedir. Burada genel, geniş bir madde sıralaması vardır. Sıkıyönetim Mahkemelerinin bakacağı suç oluşturan fiiller, daha çok siyasî mahiyette ve kamu düzenini ilgilendiren fiillerdir. Ceza Kanunu'nun 'Devletin Şahsiyetine Karşı Cürümler' bölümü, burada başı çekmektedir. Bu arada TCK 142. madde de sıralamada yer almaktadır.

Fakat pek açıktır ki, sıkıyönetim rejimi, yargı yetkisi yani kendi mahkemelerinde ele alıp sonuçlandıracağı dâvalar açısından, kendi ilân ediliş nedenine bağlıdır. Gene yürürlükteki hukuku her siyasî vesileyle savunanların da oybirliğiyle belirttikleri gibi, 'sıkıyönetim de Anayasaya bağlı, Anayasada yer alan bir rejim'dir. Pek açıktır ki sıkıyönetim ilân ediliş amacına bağlıdır, o türden suçları ele alır ve inceler. 26 Aralık 1978'de ilân edilen sıkıyönetimin nedeni 'yaygın şiddet eylemleri' olduğundan, elbette, bu rejim uygulamasının «fikrı suçları» ile bir ilgisi yoktur. Zaten Anayasanın 124. maddesindeki sıkıyönetim ilân nedenlerinin tümü *fiille (eylemle)*, savaş, savaş olasılığı, isyan, başkaldırma, şiddet eylemleri... v.b. gibi hallerle bağlıdır. Bu durumda, içinde yaşadığımız sıkıyönetim rejiminin ilân ediliş ve Meclisten geçerek meşruiyet kazanış nedenleri apaçık belirliyken, 142. maddeye aykırılıkların, bugün sıkıyönetim mahkemelerince incelenmesi gerektiği ve uygulanması istenilen Ceza Kanunu maddesinin Anayasaya aykırılık iddiasının o mahkeme tarafından (ciddi bulunursa) dâva yoluyla Anayasa Mahkemesine gönderilebileceği gibi bir gerekçe üzerine oturtulan, *biçim yönünden red kararı,* elbette hukuka uygun olamaz. Nitekim göreve başlayan Sıkıyönetim Mahkemeleri, bugüne kadar 142. maddeden yargılama yapmayı —anti-demokratik «düşünce suçları» sıkıyönetimin varoluş nedeni dışında kaldığından— reddetmişlerdir. Anayasa Mahkemesi, yürürlükteki hukuk bakımından her açıdan tutarsız bir *«biçim yönünden red»* kararı vermiştir.

Bu karar sadece yukarıda belirttiğimiz gibi, yürürlükteki hukuk bakımından yanlış olmakla kalmamakta, düşünülmesi mümkün olmayan hukuk dışı varsayımlar da oluşturmaktadır:

1. Demokrasilerde varolmaması gereken fikir suçlarını, eylem (fiil) suçu saymak gibi bir varsayımı da içermektedir.

2. Sayın Prof. Bahri Savcı'nın Anayasa Hukuku açısından belirttiği gibi (Cumhuriyet, 22 Mart 1979, sayfa: 7) yargı erkini (ulusun egemenlik haklarından biri olan yargı erkini) kullanmaktan kaçınmak anlamını taşımaktadır. (Tabii, burada yargı erkini kullanmaktan kaçınan Anayasa Mahkemesi'dir). Böylece, Anayasanın 4. maddesi ile 3. bölümü işletilmemiş olmaktadır. «... Anayasa Mahkemesinin son içtihadı, kendisini ve yargı görevini bağımsız bir şekilde görerek, bir egemenlik yetkisini kullanma işlevini, bir Sıkıyönetim rejimi ile bağlama teşkil eder.» Demek ki, Anayasa Mahkemesinin son kararı, anayasal sistemimizin işleyişine de ters düşmektedir.

3. Başta, değerli demokrat insan Prof. Hıfzı Veldet Velidedeoğlu olmak üzere, bir çok bilim adamı ile aklı başında insan, içinde bulunduğumuz terörist oluşumun nedenleri arasında özgürlüğü, daha doğru bir deyimle, siyasal demokrasinin tam ve eksiksiz uygulanmasını göstermişlerdir. Anayasa Mahkemesinin son kararı, sanki, Türkiye halkına, Türkiye aydınına ve Türkiye işçi sınıfına çoktan lâyık olduğu bir siyasal özgürlüğü tanımama sonucuna vardığından, demokrasi dışı ve akılla uzlaşmaz bir gelişmeyi —asıl amacı o olmasa da— ister istemez destekler gibi bir anlam taşıyacaktır.

Olaydan sosyalistler için, kuramsal açıdan alınacak dersler vardır. O da, sınıflı toplumlarda şiddetin egemen sınıflardan geldiği konusundaki temel kuramsal ilkenin doğruluğunun bir defa daha ortaya çıkmış olmasıdır. Devlet ve Devletin ideolojik aygıtları (müesseseleri) üzerinde yeniden, hep yeniden düşünmek, iktidara işçi sınıfı ile onun tabii müttefiklerinin ağırlığını koymak amacıyla demokratik örgütlenmeye, birleşmeye, büyümeye, ağırlık kazanmaya çalışmak yeniden gündelik görev olmaktadır.

BASIN ÖZGÜRLÜĞÜNE GERÇEK GÜVENCE SAĞLANMALIDIR

Bir yıldan fazladır sözü edilen ve yeterli olmasa bile, demokratik bir adım olacağı için benimsenen bir yasa önerisi, bunca oyalandıktan sonra, bir CHP milletvekili tarafından Meclis'e götürüldü. Balıkesir milletvekili Sadullah Usumi'nin hazırladığı yasa önerisi, yazı işleri müdürlüğünü korumayı öngörüyor ve yayınlanan yazılardan ötürü cezai müyeyyidelerin sadece yazının yazarına uygulanmasını getiriyor.

Bugün Türkiye'de, 141 ve 142 gibi, gerek anayasaya aykırı ve gerekse özü itibarıyla anti-demokratik olan, kanun niteliğindeki uluslararası anlaşmalara şu veya bu açıdan ters düşen birçok yasa hükmüne göre, yazarlar yanında, bu yazıları yayınlıyan yazıişleri müdürleri de mahkum ediliyorlar, yıllarca hapislerde tutuluyorlar. Bilirkişi kılıcı üzerinde oynanan bu oyundan bugüne kadar pek çok yazıişleri müdürü hüküm giymiştir. Bu nedenle, sadece yazıişleri müdürlerini korusa bile, böylesi bir girişim, demokrasi güçlerinin onaylıyacağı bir adım olurdu.

Ancak soruna salt bu yanıyla yaklaşılması «yayın özgürlüğü» kavramını çarpıtmak demek olur. Yayın özgürlüğü, düşünce özgürlüğü ile bir arada düşünülmediğinde içi boş bir kavramdan ileriye geçemez. Anayasanın doğrudan güvencesi altında bulunan, «düşünceyi yayma özgürlüğü»nün yazı yazmak ve yayınlamak kadar doğal ve zorunlu bir aracı olamaz. Bu nedenle, yayınlar üzerindeki baskıların sadece küçük bir bölümü olan yazıişleri müdürlerinin sorumluluğunu kaldırmak, meseleyi çözmek değil, olsa olsa sosyal demokrasinin, demokratizmin çeşitli alanlarında olduğu gibi demagojik oyalama taktiği olabilir.

Kaldı ki yayın dünyası sadece düşünceye saldıran anti-demokratik yasaların tehdidi altında değildir. Özellikle içinde yaşadığımız koşullarda yayın özgürlüğü üzerinde «yasal olmayan» fiili baskılar da sözkonusudur. Tekelci çıkarın kıskacına hapsolmuş ekonomik uygulamaların yayın hayatı üzerindeki zorlaştırıcı etkileri, bu fiili tehdit ve baskıların yanında anılmaya bile değmez.

Yayın özgürlüğü üzerindeki baskılar yayında, «basın suçlarından» ötürü pek çok emekçi ve yazar, gerek sıkıyönetim döneminde tutuklanmış olarak, gerekse daha önce mahkum oldukları için cezaevinde bulunmaktadırlar. Bunu da bir kenara bırakıp, yazarlar ve yazıişleri müdürleri hakkında sürmekte olan davalarda kişi başına ortalama yüz yılı aşkın cezalar istendiğini ve şu anda sadece 142. Maddeden 800'e yakın davanın görülmekte ya da hazırlanmakta olduğunu hatırlatmak bile, sosyal demokrasinin konuya ne denli ilgisiz kaldığını veya özgürlükler konusunda hiç de demokratik olmadığını kanıtlamaya yeter.

Basın affı, yayın özgürlüğü ile bir arada düşünülmeli, basın üzerindeki her türlü yasaklamalara son verilmeli, Demokrasiden yana olmanın asgari gereklerinden birinin de yayın özgürlüğü kapsamındaki insan hakları olduğu düşünülerek gereklerine uyulmalıdır.

KADINLAR DEMOKRASİDEN YANA ÖNEMLİ BİR GÜÇTÜR

DKB, DÜNYA EMEKÇİ KADINLAR GÜNÜNÜ YAYGIN OLARAK KUTLADI

8 Mart tarihi, emekçi kadınlar için olduğu kadar tüm işçiler ve emekçiler için de derin bir anlam taşır. Çünkü «8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü» dünya demokratik kadın hareketinin benimsediği bir semboldür. 1910'dan bu yana dünyanın her yanında bu tarih, kadınların demokratik mücadelesinin ivmelendirildiği bir platform olarak değerlendirilmektedir. 1917'nin 8 Mart'ında Petrograd'lı kadınlar «Barış ve Özgürlük» sloganlarıyla çarlığa karşı büyük bir gösteri yaparak hayatı değiştirecek olan kitle eylemlerinden birini düzenlemişlerdir.

Her 8 Mart, demokratik kadın örgütlenmesinin vardığı noktanın ve kadınların genel demokrasi mücadelesi karşısındaki duyarlılığın bir çeşit göstergesi olmuştur: Bu anlamda, bu yıl «8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü»nün ülkemizde yaygın olarak kutlanmasının ve 8 Mart toplantılarında demokratik haklar sorununun öne çıkarılmasının önemi büyüktür.

Şubat ayında kurulan Demokratik Kadın Birliği merkez organları ilk toplantılarında 8 Mart'ın yasallaşması talebiyle birlikte kutlanması ve içinde yaşanılan dönemin bir yandan faşist tırmanışın sürmesi, öte yandan emekçilerin uzunca zorlu mücadelelerle kazandıkları özgürlüklerin tehdit altında olması özelliğini gözeterek düzenlenecek toplantıların demokratik hak ve özgürlükler kampanyası biçiminde uygulanması kararını aldı.

Demokratik Kadın Birliği'nin kuruluşu nasıl kadınların demokratik talepleri doğrultusunda örgütlü bir mücadele yürütme kararlılığının ifadesi olduysa, 8 Mart toplantılarının başarısı da kadınların önemli ölçüde bilinçlenmelerinin ve demokrasi saflarında yer almaya kararlılıklarının bir ifadesi oldu. DKB'nin demokratik haklar kampanyası 8 Mart günü Bursa'da yapılan toplantıyla başladı. Bursa toplantısına katılan büyük bir topluluk, bu uluslararası günde demokratik hakları savunacağını ve genişletmek için mücadele vereceğini coşkuyla gösteriyordu. Toplantı anti - faşist bir gösteri oldu. Bunu diğer toplantılar izledi. 10 Mart'ta Gönen, Antalya, Turhal, Samandağ ve Aydın'da, 11 Mart'ta Sakarya ve Ödemiş'de, 16 Mart'ta Karasu ve Gaziantep'de, 17 Mart'ta Bartın'da kutlandı Dünya Emekçi Kadınlar Günü. Toplantılara koro, folklor, oyun, eleştiri ve çocukların gösterileriyle hazırlanmıştı DKB'li kadınlar. Konuşmacı olarak gelen DKB merkez yöneticileri sevgiyle karşılanıyor, en çok demokratik kadın örgütlenmesi ve demokrasi mücadelesinde acil görevler üzerine söylenen sözler alkışlanıyordu.

Dünya Emekçi Kadınlar Günü toplantılarında programın bir bölümü çocuklara ayrılmıştı. Çocukların sorunları konuşuldu. Çocuklar şiirler okuyup oyunlar oynadılar. Toplantıların çoğunda çok sayıda çocuk anasının yanıbaşındaydı. Kadınların demokratik talepleri içinde çocuklarla ilgili olanların belirgin bir yer tuttuğunu ve kadınların çocuklarını faşist saldırganlığa mücadele ederek korumak ve onlara mutlu bir gelecek hazırlamak için biraraya geldiklerini gösteriyordu.

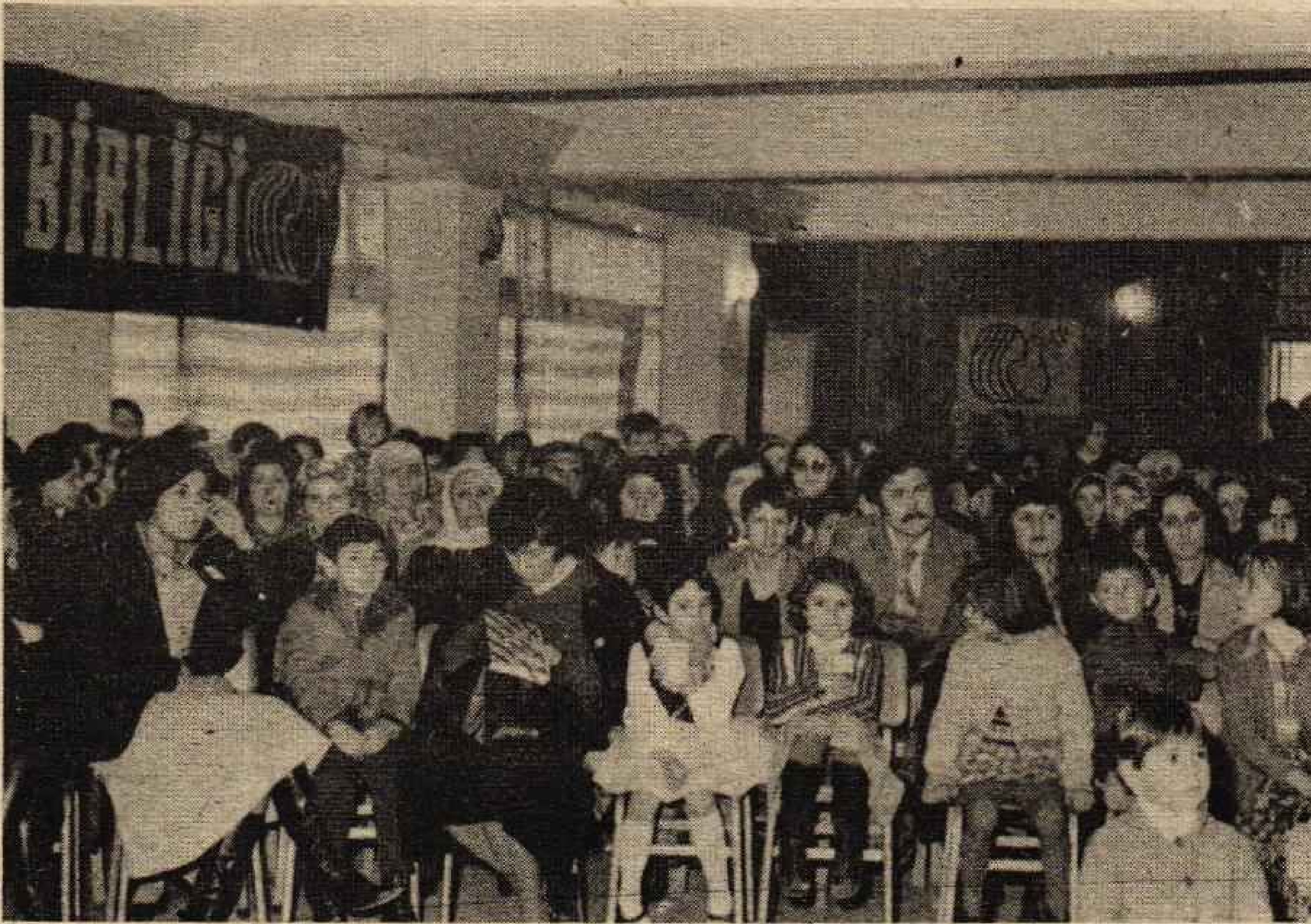
Toplantılara katılan binlerce kadın, aynı anda dünyanın başka yerlerinde Barış - Demokrasi - Eşitlikten yana olan kadınların benzer toplantılarda biraraya geldiklerini biliyorlardı. Dünya demokratik kadın hareketinin ırk ayrımına, savaş kışkırtıcılığı ve silâhlanma yarışına, her türlü gericiliğe, baskı ve sömürüye karşı kararlılıkla yer aldığını biliyor ve dünya demokratik kadın hareketinin bir parçası olmaktan onur duyuyorlardı.

8 Mart toplantıları Türkiye demokratik kadın hareketinde örgütlenme faaliyetine de denk düşüyordu. Demokratik haklar kampanyası sırasında DKB'nin ilk şubeleri açıldı. Merkezin kuruluşunun hemen ardından, kampanya süresi içinde *BURSA, ANTALYA, MERSİN, GÖNEN, BARTIN, KARASU, AYDIN* ve *İZNİK'te* DKB örgütlendi, ilk elden sekiz şube açıldı.

DKB, 8 Mart'ı Türkiye düzeyinde kutlayarak ve demokratik kadın hareketinin demokrasi hedefini ilk görev edinerek ülkemiz kadınlarının kitle örgütü olma yolunda büyük adımlar attı. DKB, örgütlendiği günden itibaren demokratik kadın hareketinin birliği için çalışmayı amaçları arasına katarak demokrasi güçlerinin birliğinden yana olanların desteğini kazandı. Ve böylece demokrasi güçlerinin birliğine de katkı getirecek olan demokratik kadın hareketinin birliği yolunda bir gelişim olarak şekillendi.

Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nün geniş bir kampanya olarak, hem de demokratik hak ve özgürlükler kampanyası olarak sürdürülmesi ve emekçi kadınlar arasında böylesine yankı bulması demokrasi güçlerine övünç ve güven verdi. Belli ki, demokrasiden yana önemli bir güç olan kadınlar Barış - Demokrasi - Eşitlik için örgütlenmeye ve demokratik talepleri için genel demokrasi mücadelesiyle bağlantılı bir mücadele yürütmeye hazır ve kararlıdırlar.

Birlik
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ BİRLEŞİN!
Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Merkez Organı

Sahibi: Türkiye Sosyalist İşçi Partisi adına Ahmet Kaçmaz — Sorumlu Müdür: Ali Aktürk — Yönetim Yeri: Parmakkapı Tel Sok. 2/4 Beyoğlu/İST. — Abone bedeli: 6 Aylık: 225 TL., 1 Yıllık 450 TL. yurt dışı iki katıdır. Avrupa Temsilciliği: Nilgün Doğançay — 6300 Giessen 1 Postfach: 5322 Federal Almanya — Banka No: Nilgün Doğançay, Deutsche Bank Kontr Nr: 020 - 1640 Giessen - Deutschland — Baskı: SONAKIN OFSET S. B. T.: 2 Nisan 1979